

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 190-400, 240-100
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1962. szeptember 5.

bb 1. tizenkét új magyar játékfilm a hunniában és a budapest
studióban

i d i / g k s z b s r

1962. szeptember 5.

a hunnia és a budapest filmstudióban egyidejűleg tizenkét új magyar játékfilmen dolgoznak. „bucsuzik”, a gyártól az esős vasárnap és a fagyosszentek, jeleneteik már celluloid szalagon vannak az egyiknek története érettségiző diáklányokkal, a másik parasztemberek életével foglalkozik, mindkettő az új évadban jelenik meg a mozik vásznán.

„belratkozott”, a gyártási főosztály forgatási naplójába a micí néni és a csend. a micí néni című új magyar vígjátékot hámos györgy novellájából mamcserev frigyos rendezi. a fiatal művész úgy döntött, hogy a micí néni „lakásán”, játszódó jeleneteket nem a filmgyár műtermében, hanem a városban, a tanács körút 1-es számú ház egyik kölcsönvett lakásában örökíti meg. véleménye szerint a természetes környezet megkönnyíti a színészek dolgát is. a csend című új magyar film a második világháború napjaiban játszódik, s a budapesti ellenállási mozgalom egyik hősről, a nyomtalanul eltűnt szírről és csoportjáról szól. rendezője zolnay pál. a forgatókönyvet rendezőszakos főiskolások írták.

több produkció most szeptember első napjaiban is a műtermek, valamint a budapesti utcák és néhány vidéki város, illetve település között „pendlizik”, az egyiptomi történet című új magyar film stábja például a helyszíni felvételek egy részét a csillebér-cí uttörőtáborban forgatja, de ezzel egyidejűleg otthonának vallhatja a filmgyár 2-es számú műtermét is. itt építették fel a gyerek-szereplők kalandos utjának egyik állomását, a greenhorn tengerjáró fedélzetét. az arany ember a 3-as és 4-es műteremben formálódik.

külső felvételeket készítenek a párbeszéd című új magyar film alkotói. az isten őszi csillaga című új magyar film forgatócsoportja pedig a hunnia pasaréti műtermében „ütött tanyát”, a következő napokban azonban „ki-kiruccannak”, a budapesti utcákra, ahol egy templom előtti és egy strandjelenetet vesznek fel. a hunnia filmstudióban ezenkívül jól halad, illetve megkezdődött a következő időszakban felvevőgép elé kerülő két újdonság, a germinal és az utolsóelőtti ember forgatásának előkészítése.

a budapest filmstudióban jelenleg két játékfilm készül, az asz-szony a telepen-t vidéken forgatják, csakugy, mint a kertés házak utcája című újdonságot, amelynek szereplői jelenleg esztergomban filmeznek. /mti/

-. -

- 1 -

bb 2. megszépítik a steinmetz és osztyapenko emlékművet

i sb/tr-lm vg

1962. szeptember 5.

a képzőművészeti kivitelező vállalat dolgozói megkezdték steinmetz kapitány, a hős szovjet parlamentar emlékművének szépitését, a szobor talapzatát övező sétány kőburkolatát javítják és megerősítik a meglazult kőlapokat, a vállalat dolgozói rendbehozzák osztyapenko kapitány emlékművét is, a csapadéktól megpuhult földréteg belapult a széles talapzat egyik oldalának sulya alatt és a süllyedés a kőburkolat lapjait is megbolygatta, az elmozdult építményt ezért lebontják és új beton alapot készítenek, kicserélik a régi kőburkolatot, a vállalat dolgozói október végére fejezik be a két emlékmű helyreállítását./mti/

-. -

bb 3. dráma, zene, képzőművészet - a tit három újszerű előadásorozata

i hi/tm-lm sr

1962. szeptember 5.

a tudományos ismeretterjesztő társulat őszi-téli programját három bérletes előadásorozat teszi érdekessé, az egyiknek a címe: magyar klasszikus drámák a 125 éves nemzeti színház műsorán, az októberben kezdődő matiné-sorozatot vasárnap délelőttönként a kossuth klubban tartják, s a program szerint a Bánk bán, az ember tragédiáját, továbbá szigligeti Liliomfi-ját, valamint vörösmarty csongor és tünde című művét ismertetik, a nemzeti színház művészeinek közreműködésével.

a zene régi rajongóinak és a művészeti ággal újabban ismerkedő közönségnek egyaránt gazdag élményt nyújt majd az a 16 előadás, amelyet századunk remekműveiből címmel minden második szerdán tartanak a tit budapesti székházában, a sorozat megindításával, amely a könnyebben érthető zeneművektől fokozatosan „viszi el”, a hallgatóságot a legkomolyabb alkotásokig, a mai hangverseny-látogató közönség nevelésében, zenei ismereteinek fejlesztésében kíván segítséget nyújtani a tit.

a képzőművészet világhírű alkotásait ismerhetik meg a nagy mesterek című előadásorozat részvevői, a képzőművészeti múzeumban vasárnap délelőttönként sorra kerülő előadásokon. rembrandt, rubens és más nagy festők életéről, munkásságáról hallanak érdekes részleteket az érdeklődők./mti/

-. -
- 2 -

bb 4. érdekes kezdeményezés zuglóban a lakosság ellátásának javítására

i zs/tm szb sr

1962. szeptember 5.

a zuglói tanácstagok a beszámolókon elhangzott felszólalások alapján többszáz hasznos, közérdekű javaslatot továbbítottak a tanács szakigazgatási szerveihez, beszámolóik azonban évente csak két alkalommal vannak - ezért a kerületi tanács vezetői elhatározták, hogy havonta rendszeresen ellátogatnak a lakókerüzetekbe, találkoznak a választókkal és kikérik véleményüket a kerületet érintő minden fontosabb kérdésről.

a kerüzeteket nemcsak a végrehajtó bizottság, hanem a különböző osztályok vezetői, a zuglói kereskedelem, közlekedés, házkezelés, oktatásügy, népművelés, egészségügy, stb. felelős vezetői is időről időre felkeresik, s a közvetlen személyes találkozásokon felmerült észrevételek alapján intézkednek a lakosság ellátásának további javításáról./mti/

-. -

bb 5. a raktárból lopott - másfél évi börtön

i bc/hné szb sr

1962. szeptember 5.

ballai lajos nem sokkal azután, hogy munkára jelentkezett a gyárkézményépítő vállalat tatabányai kirendeltségén, éjszaka be-mászott a raktárba, s onnan nagyobb mennyiségű dróthálót, bőrlemezt, festéket és egyéb cikkeket lopott, később újból behatolt a raktárba, de az éjjeli őr leleplezte, budapesten betört egyik rokona lakásába, s onnan készpénzt, ruhaneműt, használt tárgyakat vitt el, később féhérgyarmaton egy másik rokonát lopta meg.

az ellopott áruk és holmik nagy részét, s a munkahelyén használatra átvett viharkabátot eladta, s az értékek kapott pénzt elitta.

a központi kerületi bíróság jogerősen egy évi és hat hónapi börtönre ítélte ballai lajost, s kötelezte a kár megtérítésére./mti/

-. -

bb 6. „menetrend szerint”, nyílik a sivatagi kaktusz izsákon

vid j szb ie

1962. szeptember 5.

farkas jános izsáki kaktuszgyűjtő sziklakertjében, üveházában „menetrend szerint”, nyílnak a sivatagi kaktuszok, a több mint 1200 féle növény közül most a kalahári-sivatagból származó kavicskaktuszok virítanak, a különleges növények pontosan délután 3 órakor bontják ki és 6-kor ismét összehúzzák szirmaikat, az értékes gyűjtemény az idén mintegy 200 új fajtaival bővült; a különböző alakzatú és színű, parányi növények szépen fejlődnek az izsáki homokon./mti/

-. -

- 3 -

bb 7. fiatalok a kongresszusi versenyben - új gépek terven felül - csepeli ifjuniók a termelékenység növeléséért

i lv/gk szb fm

1962. szeptember 5.

a 8. pártkongresszus tiszteletére országszerte széleskörű munkaversenyt kezdeményeztek a fiatalok. az ifjuniók a tervek teljesítésén kívül legfőbb feladatuknak tekintik a termelékenység növelését, az önköltség csökkentését és az új technológiai eljárások alkalmazását, illetve bevezetését.

számos helyen a fiatal mérnökök és szakmunkások együttesen kísérleteznek, s a munka meggyorsítására új kisgépeket szerkesztenek. a magyar hajó- és darugyárban például eddig a hajóépítéshez használt hatalmas vaslemezeket kézi erővel, kefékkel tisztították. a fiatal műszakiak és ifjuniók elhatározták, hogy vaslemez-tisztító gépet készítenek. az új géppel jelentősen megkönnyítik és meggyorsítják majd a munkát.

a csepel vas- és fémművekben több ifjunió brigád vállalta, hogy a tervben előírt termelékenységi előirányzatot 2-3 százalékkal teljesíti. az acélmű durvahengerdejében a vörös csillag nevet viselő szocialista ifjunió brigád elhatározta, hogy termelési tervét 1250 tonnával teljesíti. a vasműben jelenleg 18 szocialista ifjunió brigád dolgozik. a pártkongresszus tiszteletére több brigád célul tűzte ki a szocialista cím elnyerését.

a fővárosi üzemek fiataljaitól nem maradnak el a vidéki ifjuniók sem. a hajdusági iparművekben például a fiatalok kezdeményezésére a gyár dolgozói vállalták, hogy a pártkongresszus tiszteletére a második félévben terven felül 2000 törpe-centrifugát és 900 mosógépet gyártanak. a lenin kohászati művekben az elmúlt napokban kezdték meg a 3-as számú kohó átépítését. a gyár kiszervezete védnökséget vállalt a rekonstrukciós munkák fölött, s úgy határozta, hogy az eredetileg tervezett 90 nap helyett 75-80 nap alatt fejezik be a nagyszabású munkát. /mti/

.-.

bb 8. négyszáz éve teremnek a 15 méter magas török mogorófafák reziben

vid j szb ie

1962. szeptember 5.

a veszprém megyei rezi községben - a helybeli monda szerint - a török hódítás idején portyázó török katonák mogorósfenyőket hullattak el, s így fejlődtek azok a 15 méter magas fák, amelyek most a plébánia udvarán állnak, s szakértők szerint is már 400 éve teremnek. az óriási törökfogoró-fák az idén több mint egy mázsa tenyérszemes magot, szőlőre emlékeztető mogorósfenyőt érleltek. /mti/

.-.

bb. 9. négyszáz iskolaorvos működik az országban - kérésére bővítették budapest legrégebbi iskola-szakorvosi rendelőjét

1962. szeptember 5.

i vt/hmé/gy/cz

államunk nagy gondot fordít arra, hogy a diákok szakorvosi ellátását is messzemenően biztosítsa. ezt a célt szolgálja az iskolaorvosi hálózat és a fővárosban működő központi, valamint négy kerületi iskola-szakorvosi rendelőintézet, továbbá a központi ifjúsági szivgondozó.

amint az egészségügyi minisztériumban elmondották, budapestben és vidéken 400 iskolaorvos foglalkozik rendszeresen a tanulók egészségvédelmével, időszakos vizsgálatával. a szakszerűbb kezelés biztosítására fokozatosan gyermekszakorvosokkal töltik be a megüresedő, vagy új iskolaorvosi állásokat.

a fővárosban jelenleg az 1., a 4., a 14. és a 22. kerületnek van iskola-szakorvosi rendelője. ezek közül a legrégebbi az újpesti, amelyet - egymillió forintos költséggel - kétszeresére bővítették. az építkezést még tavasszal kezdték. egy, korábban gyermekélelmezési konyha céljára használt épületet átalakították; ezáltal a rendelő tiz új helyiséggel bővült, s így az eddiginél lényegesen jobb, korszerűbb munkakörülmények között dolgozhatnak az orvosok. új konyhát, ebédlőt, külön férfi-, és női zuhanyozót is kapott az intézet, amelynek ellátási körébe mintegy 50 000 4., 3., 15. és 13. kerületi tanuló tartozik.

az építők ígérete szerint szeptember végén az új helyiségekben is megkezdődhet a rendelés. /mti/

.-.

bb. 10. lelepleződtek a „szemérmes”, vénusz első titkai: fátyla mögé „láttak”, a radar-jelek

i tz/sze/gy/vg

1962. szeptember 5.

korunk egyik leggyorsabban fejlődő tudománya a csillagászat. egymásután tárulnak fel szemünk előtt a kozmosz titkai, elsősorban a mind újabb és tökéletesebb kutatási módszerek révén. a legújabb eredmények már az ugynevezett radar-csillagászat nevéhez fűződnek.

erről a módszerről és a vele elért legizgalmasabb új eredményekről az mti munkatársát dr. almár iván csillagász, a fizikai tudományok kandidátusa tájékoztatta, aki pénteken a csillagászati hét előadójaként ismerteti a kossuth-klubban az egész problémakört. /folyt. köv./

8,00 /m

- 5 -

826 ✓

Zel

bb. 10. /lelepleződtek... 1. folyt./ gy

amint elmondottam, ennek a „kozmosz nyomozásnak,, lényege az, hogy a hatalmas, többször tíz méter átmérőjű, homorú reflektorokhoz hasonló, pontosan irányítható antennákkal tíz centiméter és egy méter közötti hullámhosszokon az inoszféra is áthatoló rádiójeleket sugároznak a kiszemelt égitest felé, és visszaverődésük után hasonló óriási, husz-hetvenhat méter átmérőjű vevőberendezésekkel fogják fel őket. a következtetéseket azután abból vonják le, hogy a jelek mikor és milyen „állapotban,, érkeztek vissza.

ily módon sok érdekes új ismeretet sikerült már szerezni naprendszerünknek a földön kívüli részeiről, talán a legérdekesebbeket a vénusz „körültapogatásával,, tavaly tavasszal például több csillagászati radarról azonos időpontban indított jelek mindegyikhez azonos időpontban érkeztek vissza, és az egyező eredmények alapján meg lehetett állapítani, hogy a fény sebességével haladó rádiójelek mekkora utat tettek meg a két bolygó között, de az égitestek mozgása közt szigorú összefüggések vannak, s így a föld és a vénusz közötti távolságból ki lehetett számítani - mégpedig minden eddiginél körülbelül százszor pontosabban - a nap és a föld közötti átlagos távolságot, az ugynevezett csillagászati egységet is. ennek és rajta keresztül a különböző bolygók egymásközti távolságának pontos ismerete pedig ma már nem csak a tudomány érdeke, egyik legfontosabb előfeltétele az űrrakéták helyes irányításának is.

a radar-jelek, a földi embernek ezek a különleges „tapogató csápjai,, azonban már a vénusz felületéről is meghozták az első „jelentéseket,, ez a rendkívül „szemérmes,, bolygó ugyanis tökéletesen eltakarja arcukat még a legkorszerűbb távcsövek számára is átlátszatlan légkörével. a radar-jelek azonban keresztül törtek a sűrű fátylon, és visszaérkezve „elárulták,, hogy a vénusz felülete úgy verte vissza őket, mint valami kvarcos anyagból álló sziklás, de meglehetősen sima talaj. megdöbbent tehát a régebbi, eléggé általánosan elfogadott elképzelés, hogy a vénuszt köröskörül tenger borítja.

a radar-csillagászat viszonylag rövid múltra tekinthet vissza. valószínűleg ez az oka, hogy bizonyos vizsgálatoknál a különböző állomások nagyon eltérő eredményekre jutottak. így például egy-egy vénusz-nap időtartamát az amerikaiak 225, a szovjet csillagászok viszont csupán tíz földi napban állapították meg. a kérdés tisztázására tehát újabb mérések szükségesek, legkorábban ez év végén, amikor a vénusz ismét a föld közelébe jut.

a radar-csillagászat jövőendő feladata pedig az ember jelzéseit egyre távolabbi bolygók felé sugározva további, eddig nem is remélt adatokat szerezni naprendszerünk ismeretlen tájairól./mti/

..

-6-

8, 10/m

830 ✓
L. M.

bb. 11. fontos javaslatokat dolgoztak ki a matematika-oktatás korszerűsítésére a budapesti nemzetközi tanácskozáson

1 há/gk/gly/sr

1962. szeptember 5.

surányi jános egyetemi tanár, akadémikus a bolyai jános matematikai társulat főtitkára, nyilatkozott az mti munkatársának a budapesti nemzetközi középiskolai matematika-oktatás tanácskozásairól.

- az értekezlet nagyobb felén már tuljutott - mondotta, - befejeztük az iskolai tanítás korszerű anyagának vitáját, részletes javaslatokat dolgoztunk ki a kísérleti tanítások tárgyára, terjedelmére, szempontjaira, hangsúlyoztuk a nemzetközi együttműködés és tapasztalatcsere fontosságát, egy információs központ felállításának szükségességét. megjelöltük azokat az átfogó fogalmakat, amelyekre a korszerű matematika-tanítást alapozhatjuk, továbbá az olyan témaköröket, alkalmazási területeket, amelyeknél sürgős a kísérletek folytatása. utóbbiak fontos helyet foglalnak el a javaslatokban, hiszen felelősséggel csak olyan változtatások vezethetők be az oktatásban, amelyeknek hatását ismerjük, s megvalósításukra megbízható tapasztalatok alapján adhatunk utbiztosításokat. reméljük, hogy sikerült elfogadhatóan körvonalazni a ma és a holnap feladataira előkészítő matematika-oktatással kapcsolatos követelményeket.

a továbbiakban surányi jános a következőket mondotta:

- ismeretes tanulóink rendszeres, jó szereplése a nemzetközi matematikai diákolimpiákon, a magyarországi matematikai versenyek iránt is világszerte élénk az érdeklődés. rá kell mutatnunk azonban arra, milyen fontos szerepet töltenek be a tanórán kívüli foglalkozások, mint például a szakkörök, a szakköri füzetek /ezek egy-egy kiragadott matematikai témát ismertetnek/ vagy a középiskolai matematikai lapok, a bolyai jános matematikai társulat ifjúsági matematikai köre. úgy gondoljuk, iskolai oktatásunk igen sok tanácsot, utmutatást kaphat a most megfogalmazott javaslatokból. oktatási reformunk némely pontja, a geometria új szellemű tanítása már ilyen irányú lépésnek tekinthető. természetesen bőven van még tennivaló. kellő tapasztalatok nélkül nem irhatunk elő oktatási újításokat, viszont nem lehet eléggé hangsúlyozni a bátor, megfontolt, gondosan előkészített kísérletezések sürgősségét, s az ehhez szükséges feltételek biztosításának fontosságát./mti/

..

8,45 /m

- 7 -

L. M.

bb. 10. /lelepleződtek... 1. folyt./ gy

amint elmondottam, ennek a „kozmosz nyomozásnak,, lényege az, hogy a hatalmas, többször tíz méter átmérőjű, homorú reflektorokhoz hasonló, pontosan irányítható antennákkal tíz centiméter és egy méter közötti hullámhosszokon az inoszféra is áthatoló rádiójeleket sugároznak a kiszemelt égitest felé, és visszaverődésük után hasonló óriási, husz-hetvenhat méter átmérőjű vevőberendezésekkel fogják fel őket. a következtetéseket azután abból vonják le, hogy a jelek mikor és milyen „állapotban,, érkeztek vissza.

ily módon sok érdekes új ismeretet sikerült már szerezni naprendszerünknek a földön kívüli részeiről, talán a legérdekesebbeket a vénusz „körültapogatásával,, tavaly tavaszszal például több csillagászati radarról azonos időpontban indított jelek mindegyikhez azonos időpontban érkeztek vissza, és az egyező eredmények alapján meg lehetett állapítani, hogy a fény sebességével haladó rádiójelek mekkora utat tettek meg a két bolygó között. de az égitestek mozgása közt szigorú összefüggések vannak, s így a föld és a vénusz közötti távolságból ki lehetett számítani - mégpedig minden eddiginél körülbelül százszor pontosabban - a nap és a föld közötti átlagos távolságot, az ugynevezett csillagászati egységet is. ennek és rajta keresztül a különböző bolygók egymásközti távolságának pontos ismerete pedig ma már nem csak a tudomány érdeke. egyik legfontosabb előfeltétele az űrrakéták helyes irányításának is.

a radar-jelek, a földi embernek ezek a különleges „tapogató csápjai,, azonban már a vénusz felületéről is meghozták az első „jelentéseket,, ez a rendkívül „szemérmes,, bolygó ugyanis tökéletesen eltakarja arcukat még a legkorszerűbb távcsövek számára is átlátszatlan légkörével. a radar-jelek azonban keresztül törtek a sűrű fátylon, és visszaérkezve „elárulták,, hogy a vénusz felülete úgy verte vissza őket, mint valami kvarcos anyagból álló sziklás, de meglehetősen sima talaj. megdőlt tehát a régebbi, eléggé általánosan elfogadott elképzelés, hogy a vénuszt köröskörül tenger borítja.

a radar-csillagászat viszonylag rövid múltra tekinthet vissza. valószínűleg ez az oka, hogy bizonyos vizsgálatoknál a különböző állomások nagyon eltérő eredményekre jutottak. így például egy-egy vénusz-nap időtartamát az amerikaiak 225, a szovjet csillagászok viszont csupán tíz földi napban állapították meg. a kérdés tisztázására tehát újabb mérések szükségesek, legkorábban ez év végén, amikor a vénusz ismét a föld közelébe jut.

a radar-csillagászat jövőbeni feladata pedig az ember jelzéseit egyre távolabbi bolygók felé sugározva további, eddig nem is remélt adatokat szerezni naprendszerünk ismeretlen tájairól./mti/

-7-
-6-

bb. 11. fontos javaslatokat dolgoztak ki a matematika-oktatás korszerűsítésére a budapesti nemzetközi tanácskozáson

1 há/gk/gy/sr

1962. szeptember 5.

surányi jános egyetemi tanár, akadémikus a bolyai jános matematikai társulat főtitkára, nyilatkozott az mti munkatársának a budapesti nemzetközi középiskolai matematika-oktatás tanácskozásairól.

- az értekezlet nagyobb felén már tuljutott - mondotta. - befejeztük az iskolai tanítás korszerű anyagának vitáját. részletes javaslatokat dolgoztunk ki a kísérleti tanítások tárgyára, terjedelmére, szempontjaira. hangsúlyoztuk a nemzetközi együttműködés és tapasztalatcsere fontosságát, egy információszöveg felállításának szükségességét. megjelöltük azokat az átfogó fogalmakat, amelyekre a korszerű matematika-tanítást alapozhatjuk, továbbá az olyan témaköröket, alkalmazási területeket, amelyeknél sürgős a kísérletek folytatása. utóbbiak fontos helyet foglalnak el a javaslatokban, hiszen felelősséggel csak olyan változtatások vezethetők be az oktatásban, amelyeknek hatását ismerjük, s megvalósításukra megbízható tapasztalatok alapján adhatunk utbaigazításokat. reméljük, hogy sikerült elfogadhatóan körvonalazni a ma és a holnap feladataira előkészítő matematika-oktatással kapcsolatos követelményeket.

a továbbiakban surányi jános a következőket mondotta:

- ismeretes tanulóink rendszeres, jó szereplése a nemzetközi matematikai diákolimpiákon. a magyarországi matematikai versenyek iránt is világszerte élénk az érdeklődés. rá kell mutatnunk azonban arra, milyen fontos szerepet töltenek be a tanórán kívüli foglalkozások, mint például a szakkörök, a szakköri füzetek /ezek egy-egy kiragadott matematikai témát ismertetnek/ vagy a középiskolai matematikai lapok, a bolyai jános matematikai társulat ifjúsági matematikai köre. úgy gondoljuk, iskolai oktatásunk igen sok tanácsot, utmutatást kaphat a most megfogalmazott javaslatokból. oktatási reformunk némely pontja, a geometria új szellemű tanítása már ilyen irányú lépésnek tekinthető. természetesen bőven van még tennivaló. kellő tapasztalatok nélkül nem írhatunk elő oktatási újításokat, viszont nem lehet eléggé hangsúlyozni a bátor, megfontolt, gondosan előkészített kísérletezések sürgősségét, s az ehhez szükséges feltételek biztosításának fontosságát./mti/

8,45 /m

-7-

Zsuzsanna

bb. 10. /lelepleződtek... 1. folyt./ gy

amint elmondottam, ennek a „kozmosz nyomozásnak,, lényege az, hogy a hatalmas, többször tíz méter átmérőjű, homorú reflektorokhoz hasonló, pontosan irányítható antennákkal tíz centiméter és egy méter közötti hullámhosszokon az inoszféra is áthatoló rádiójeleket sugároznak a kiszemelt égitest felé, és visszaverődésük után hasonló óriási, husz-hetvenhat méter átmérőjű vevőberendezésekkel fogják fel őket. a következtetéseket azután abból vonják le, hogy a jelek mikor és milyen „állapotban,, érkeztek vissza.

ily módon sok érdekes új ismeretet sikerült már szerezni naprendszerünknek a földön kívüli részeiről, talán a legérdekesebbeket a vénusz „körültapogatásával,, tavaly tavaszal például több csillagászati radarról azonos időpontban indított jelek mindegyikhez azonos időpontban érkeztek vissza, és az egyező eredmények alapján meg lehetett állapítani, hogy a fény sebességével haladó rádiójelek mekkora utat tettek meg a két bolygó között. de az égitestek mozgása közt szigorú összefüggések vannak, s így a föld és a vénusz közötti távolságból ki lehetett számítani - mégpedig minden eddiginél körülbelül százszor pontosabban - a nap és a föld közötti átlagos távolságot, az ugynevezett csillagászati egységet is. ennek és rajta keresztül a különböző bolygók egymásközti távolságának pontos ismerete pedig ma már nem csak a tudomány érdeke, egyik legfontosabb előfeltétele az űrrakéták helyes irányításának is.

a radar-jelek, a földi embernek ezek a különleges „tapogató csápjai,, azonban már a vénusz felületéről is meghozták az első „jelentéseket,, ez a rendkívül „szemérmes,, bolygó ugyanis tökéletesen eltakarja arcukat még a legkorszerűbb távcsövek számára is átlátszatlan légkörével. a radar-jelek azonban keresztültörttek a sűrű fátylon, és visszaérkezve „elárulták,, hogy a vénusz felülete úgy verte vissza őket, mint valami kvarcos anyagból álló sziklás, de meglehetősen sima talaj. megdőlt tehát a régebbi, eléggé általánosan elfogadott elképzelés, hogy a vénuszt köröskörül tenger borítja.

a radar-csillagászat viszonylag rövid múltra tekinthet vissza. valószínűleg ez az oka, hogy bizonyos vizsgálatoknál a különböző állomások nagyon eltérő eredményekre jutottak. így például egy-egy vénusz-nap időtartamát az amerikaiak 225, a szovjet csillagászok viszont csupán tíz földi napban állapították meg. a kérdés tisztázására tehát újabb mérések szükségesek, legkorábban ez év végén, amikor a vénusz ismét a föld közelébe jut.

a radar-csillagászat jövődjé feladata pedig az ember jelzéseit egyre távolabbi bolygók felé sugározva további, eddig nem is remélt adatokat szerezni naprendszerünk ismeretlen tájairól./mti/

..

-6-

8,10/m

830 ✓
L. M.

bb. 11. fontos javaslatokat dolgoztak ki a matematika-oktatás korszerűsítésére a budapesti nemzetközi tanácskozáson

i há/gk/gy/sr

1962. szeptember 5.

surányi jános egyetemi tanár, akadémikus a bolyai jános matematikai társulat főtitkára, nyilatkozott az mti munkatársának a budapesti nemzetközi középiskolai matematika-oktatás tanácskozásairól.

- az értekezlet nagyobb felén már tuljutott - mondotta, - befejeztük az iskolai tanítás korszerű anyagának vitáját. részletes javaslatokat dolgoztunk ki a kísérleti tanítások tárgyára, terjedelmére, szempontjaira. hangsúlyoztuk a nemzetközi együttműködés és tapasztalatcsere fontosságát, egy információs központ felállításának szükségességét. megjelöltük azokat az átfogó fogalmakat, amelyekre a korszerű matematika-tanítást alapozhatjuk, továbbá az olyan témaköröket, alkalmazási területeket, amelyeknél sürgős a kísérletek folytatása. utóbbiak fontos helyet foglalnak el a javaslatokban, hiszen felelősséggel csak olyan változtatások vezethetők be az oktatásban, amelyeknek hatását ismerjük, s megvalósításukra megbízható tapasztalatok alapján adhatunk utbaigazításokat. reméljük, hogy sikerült elfogadhatóan körvonalazni a ma és a holnap feladataira előkészítő matematika-oktatással kapcsolatos követelményeket.

a továbbiakban surányi jános a következőket mondotta:

- ismeretes tanulóink rendszeres, jó szereplése a nemzetközi matematikai diákolimpiákon, a magyarországi matematikai versenyek iránt is világszerte élénk az érdeklődés. rá kell mutatnunk azonban arra, milyen fontos szerepet töltenek be a tanórán kívüli foglalkozások, mint például a szakkörök, a szakköri füzetek /ezek egy-egy kiragadott matematikai témát ismertetnek/ vagy a középiskolai matematikai lapok, a bolyai jános matematikai társulat ifjúsági matematikai köre. úgy gondoljuk, iskolai oktatásunk igen sok tanácsot, utmutatást kaphat a most megfogalmazott javaslatokból. oktatási reformunk némely pontja, a geometria új szellemű tanítása már ilyen irányú lépésnek tekinthető. természetesen bőven van még tennivaló. kellő tapasztalatok nélkül nem irhatunk elő oktatási újításokat, viszont nem lehet eléggé hangsúlyozni a bátor, megfontolt, gondosan előkészített kísérletezések sürgősségét, s az ehhez szükséges feltételek biztosításának fontosságát./mti/

..

8,45 /m

- 7 -

L. M.

bb 19. üzemszervezést is oktatnak a dunai vasműbe kihelyezett általános iskolai osztályokban

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

dunaujvárosban a dolgozók általános iskolájába az idén több mint ezerszázan iratkoztak be, többségüket az idén is a ságvári általános iskolában oktatják, de sokan tanulnak majd az üzemekbe kihelyezett osztályokban is.

a dunai vasműben tíz kihelyezett tanulócsoportban kezdik meg az általános iskolai oktatást, ezekben a kokszoló- és vegyiművek, valamint a szállítási gyárrészleg kétszázhusz dolgozója gyarapítja ismereteit.

az oktatás ideje hétről-hétre igazodik a műszakokhoz, a matematika-, fizika- és kémia oktatást üzemi szakemberek, mérnökök is segítik, hetenként egyszer üzemszervezési órát is tartanak.

az üzemi kihelyezett osztályokban szeptember 17-én kezdődik a tanítás./mti/

- . -

bb 20. csaknem 50.000 forinttal segítette eddig munkaképtelen tagjait a tamási széchenyi tsz

vid j vm ie

1962. szeptember 5.

a tamási széchenyi tsz tolna megye fiatal közös gazdaságai közé tartozik: a 201 tag második éve dolgozik együtt, a szövetkezet megalakulásakor nagyon sok olyan gazda is kérte felvételét, aki már kiöregedett a munkából s a tsz-tól várta nyugodt öregsége biztosítását, a széchenyi tsz tagjainak több mint egyharmada munkaképtelen öreg, s a vezetőség rendszeresen gondoskodik róluk, a szövetkezeti bevételek nagyobbik része még csak ezután folyik be, azonban már eddig is csaknem 35.000 forint értékű természetbenivel és 15.000 forintnyi készpénzzel támogatták az elaggot tsz-tagokat, a szövetkezet vezetősége biztosította valamennyi munkaképtelen tag háztáji földjének ingyen megmunkálását is./mti/

- . -

- 3 -

8,40 /m

845 Zuh

bb. 12. párizsi és debreceni nyomda kooprodukciója

vid n/gy/fm

1962. szeptember 5.

a képzőművészeti alap kiadóvállalat párizsi és debreceni nyomda kooprodukciójában könyveket jelentet meg, a napokban készült el a gauguin-kötet, most pedig a manet-kötetet vették munkába, a szedést a debreceni alföldi nyomda végzi el, s az ugynevezett kréta-lenyomatot küldi párizsba, a párizsi nyomda a legkorszerűbb fotómechanikai eljárással nyomja a könyvet, majd a kötést ismét debrecenben végzik./mti/

.-.

bb. 13. keserűsóval növelik a burgonyatermést

vid j/gy/ie

1962. szeptember 5.

a keszthelyi mezőgazdasági akadémián érdekes módszert: magnéziumszulfátos trágyázási eljárást dolgoztak ki a burgonyatermés fokozására, a kísérletek különösen a somogy megyei homokon mutatnak kiváló eredményt, a rendkívül olcsó keserűsóval, holdanként mindössze 50 kilós adag felhasználásával, a talajtól függően 20-30 százalékkal lehet növelni a burgonya hozamát, a magnéziumszulfát - mint megállapították - elősegíti a burgonya foszforforgalmát, előnyösen hat a klorofil-képzésre, a növényt ellenállóvá teszi a gombabetegségekkel szemben és minőségileg is javítja a termést, a vizsgálatok szerint a magnéziumszulfáttól holdanként legalább egy mázsával több keményítő képződött, a keszthelyi kutatók új módszerét idén a dunántul számos gazdaságában alkalmazták./mti/

.-.

bb. 14. új bugacsizoló üzem építenek a Lenin kohászati művekben

vid tr/gy/ki

1962. szeptember 5.

a Lenin kohászati művek hengerművében jelenleg még meg lehetőszen szűk műhelyekben tisztítják, csiszolják a bugák felületét, ezért szükségessé vált új, korszerű csiszolóüzem létesítése, az építést, amelyre többmillió forintot kötelének, a napokban megkezdték, az új üzem a tervek szerint a jövő év közepére készül el, s abban kedvezőbb munkakörülmények között dolgozhatnak, a hetven méter hosszú és harminc méter széles, tágas, levegős üzemben a fűtést infravörös hősugárzókkal oldják meg, a porátalom megszüntetésére elszívó berendezést szerelnek fel, kétszáz személyes modern öltöző-fürdő is tartozik majd az üzemhez./mti/

.-.

9,00 /m

- 9 -

90v Zuh

bb. 15. dunaujváros belépett a testvérvárosok világszövetségébe

vid n/gy/fm

1962. szeptember 5.

dunaujvárosnak első szocialista városunknak öt testvérvárosa van: az ndk-beli eisenhüttenstadt, a lengyel nowa huta, a csehszlovákiai ostrava, a bulgáriai dimitrovgrad és a francia villejuif. dunaujvárost legutóbb négy másik magyar várossal együtt felvették a testvérvárosok világszövetségébe. a világszövetségnek legközelebb az angliai coventryben tartandó kongresszusára kecskemét és dunaujváros kapott meghívást. mindkét város küldöttét szeptember 10-én utazzak londonba, onnan pedig coventrybe./mti/

.-.

bb. 16. szalonna helyett félmillió adag főtt étel

vid j/gy/ie

1962. szeptember 5.

szolnok megye termelőszövetkezeti gazdaságainak egyrészében a nyári mezőgazdasági munkák idején friss főtt-étellel váltották fel a szalonnát. az aratás megkezdésétől a cséplés befejezéséig mintegy félmillió adag ebédet szállítottak ki a határba, fogyasztottak el a központi majorok szabadtéri ebédlőiben. az abádszalóki lenin termelőszövetkezet saját üzemi konyhája hatszáznál több szövetkezeti tag teljes ellátását biztosította. a turkevei vörös csillag termelőszövetkezetben „gulyásagyukon”, szállították ki a vitamindus, tápláló ételt a határba dolgozó tagoknak. azok ebédjét, akik a szövetkezet konyháját nem vették igénybe, a gazdaság területét mintegy 26 kilométer hosszúságban átszelő kisvasuton vihették ki a hozzátartozók. ezenkívül a földművesszövetkezetek is többszáz mezőgazdasági dolgozó részére főztek a nagy nyári munkák idején. a nagykunsági termelőszövetkezetekben és a tiszta mentén a nyáron már egyre gyakoribb látvány volt a tarisznyát felváltó, higiénikus ételtermosz, a két-háromfogásos meleg ebéd. a határban dolgozókat rendszeresen felkereste 60 mozgóbolt is, amely sört, hűsítő italokat, fagyaltot és más fogyasztási cikkeket árult./mti/

.-.

•

9,00 /m
9.30

Zseli

bb 21. az idén 1500-an tanulnak a komárom megyei zeneiskolákban - új zeneiskola nyílt esztergomban

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

komárom megyében évről-évre nő az érdeklődés a zeneiskolák iránt. különösen sok bányászgyerek tanul zenét. tatabányán az idén 10 tanszakon 400 tanulóval foglalkoznak. dorogon 300-an járnak a zeneiskolába, a megye harmadik bányaközpontjában, oroszlányon pedig a két éves zeneiskolának 200 hallgatója van. esztergomban most nyílt meg a megye negyedik zeneiskolája. a falvakban is tartanak órákat a zeneoktató munkaközösségek. a komáromi tanárok például ácsra, szönybe és kisbérre járnak ki rendszeresen. a megyében az idén már 1500 gyermek tanul zenét./mti/

.-.

bb 22. ötmillió forint a bányászok egészségvédelmére nógrádban

vid sze vm ki

1962. szeptember 5.

a nógrádi szénbányászati tröszt az idén is nagyösszegeket fordít a bányászok egészségvédelmére: fürdők, melegedők, ivóvízhálózat és a bányamunka biztonságát elősegítő berendezések építésére. az év második felében több mint ötmillió forint jut ilyen célokra. csupán a ménkesi bányászok üzemi fürdőjének építésére két és félmilliót, ivóvízellátásuk megoldására pedig másfélmilliót költenek az év végéig. kisebb üzemi fürdő épül a szurdoki bányászok részére is. a katalini, a forgács- lejtőszaknai és gyula-rakodói bányászok számára még a hűvösebb őszi idők beállta előtt melegedőt épített a tröszt. forgács-bányatelepen önmentő készülékraktár is épül az év végéig./mti/

.-.

bb 23. új művelődési autót kapott szabolcs

vid fm/n vm

1962. szeptember 5.

új művelődési autót kapott szabolcs-szatmár megye. ezzel együtt most már rövidesen négy művelődési autó látogatja a szabolcsi településeket, elsősorban a szétszórt tanyavilágot, hogy oda is eljusson a könyv, a film, a kultúra. az új, 8 személyes kocsin szállítják majd vendégszerelésre a kisebb művészegyütteseket, irodalmi színpadokat. a négy autó közül egyet nagykállói járás kap állandó használatra./mti/

.-.

9,08 /m

- 11 -

9.30
Zseli

bb 24. megdőlt egy évszázados hagyomány - szeptemberben kaszálják a lucernát csongrádban

vid j vm ie

1962. szeptember 5.

csongrád megyében évszázados hagyomány, hogy csak korán tavasszal vagy esetleg augusztus végén szabad és érdemes lucernát vetni. a gorsai állami gazdaságban az idén kísérletképpen júliusban tették földbe a takarmánynövény magját. a nagy szárazságban kétizben öntözték, összesen 60 milliméter mesterséges esővel árasztották el a 300 holdas lucernatáblát. az eredmény meglepő: 40 centiméter magas, üde zöld a termés. termelőségvetkezeti gazdák és mezőgazdasági szakemberek valósággal csodájára járnak a gyönyörű táblának, amelyről megkezdődött a betakarítás is. a délföldön ez az első szeptemberi kaszálás lucerna. a gazdaságban további kísérletek folynak, s jövőre tavasztól késő őszig „lucerna-szalagot”, állítanak be. korszerű szárítóüzem is épül, s a tél kivételével nem lesz olyan hónap, amikor ne kaszálnának nagymennyiségű zöldtakarmányt./mti/

- . -

bb 25. gyermekorvosi körzeteket létesítenek oroszán - csecsemő mintaszobát is berendeznek a szakrendelőben

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

oroszán, az új bányászvárosban - ahol a lakosság többsége fiatal házaspár és a születések száma felette van az országos átlagnak - már eddig is kiemelkedő eredményeket értek el a gyermekegészségvédelemben. a csecsemőhalandóság például 20 százalékkal alacsonyabb az országos átlagnál. most ismét jelentősen fejlődik a város gyermekegészségügyi hálózata. az ország néhány nagy városának példájára bevezetik a gyermekorvosi körzeti rendszert. egy-egy lakóterületen csecsemőkortól kezdve 14 éves korig ugyanaz az orvos nemcsak gyógyítja a gyermeket, ha beteg, hanem ellenőrzi akkor is, amikor egészséges. a szakrendelésen kívül ellátja körzetében a tanácsadást, a bölcsődét, az óvodát és az iskolát is.

/folyt.köv./

9,15 /m

- 12 -

922 Zseli

/bb 25. gyermekorvosi.....1.folyt./vm

az orvosok munkáját minden rendelőben két védőnő és egy asszisztens segíti.

a gyermekrendelők várószobáiban kis színes butorok, képeskönyvek, játékok fogadják majd a kicsinyeket. minden rendelőben mintaszobát rendeznek be. ezekben a gyermekágytól kezdve mindent úgy helyeznek el, ahogy a kicsinyeknek a legegészségesebb. a pólyásbabát helyettesítő játékbabával tanulják meg az édesanyák a szükséges tennivalókat. a kis mintakonyhában - ahol a mérlegtől a kiskanálig minden megtalálható - a helyes étrend összeállításával, az ételek elkészítésével ismerkednek meg./mti/

- . -

bb 26. üzletház, iskola és lakások épülnek kazincbarcikán

vid sze vm ki

1962. szeptember 5.

kazincbarcika az idén újabb létesítményekkel gazdagodik. a bányászok és a vegyipari üzemek dolgozói részére épült újvárosban az idén csaknem négyszáz lakást építenek. az előregyártott, középblokkokból épülő 16 háromemeletes épületben eddig 56 lakást adtak át. az új városrészben üzletház is épül, amelyben öt boltot helyeznek el. a tervek szerint az építkezést az év végére befejezik és az üzleteket jövőre nyitják meg. a 12 tantermes, korszerű előadótermekkel, szertárakkal felszerelt iskolát, amelynek építését szintén megkezdték, jövőre adják át rendeltetésének./mti/

- . -

bb 27. motorra cserélik ki kerékpárjukat a vas megyei fiatalok

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

a vas megyei földművelésszövetkezeti boltok az év elejétől mostanáig több mint kétszáz motorkerékpárt adtak el. számosan vásároltak motort szombathelyen és a járási székhelyek szaküzleteiben. különösen a géppel dolgozó falusi fiatalok kedvelik ezt a járművet. a traktorosok, mezőgazdasági gépszerelők közül mintegy 300-an utaznak saját motorjukon. rábahidvégen, rábasömjénben 15-20 fiatal lett motortulajdonos az elmúlt hónapokban. sárváron, acsádon, gércén is többen cserélték ki kerékpárjukat motorra./mti/

- . -

9,24 /m

- 13 -

920 Zseli

bb. 17. elkészült az ózdi új városközpont első épületének terve - állami áruházat építenek az új fő-térre

i sb/tr/gy/vg

1962. szeptember 5.

az ország egyik nagy kohászati központja ózd, amelynek távlati rendezési terve új városközpont kialakítását irányozta elő. művelődésházat, járási és városi tanácsházat, nagy irodaházat és áruházat építenek majd az új fő-térre. a távlati elképzelések megvalósításának első jele az, hogy a lakóépítettervező vállalatnál v. spiró éva, kovács lászló és tóth elemér mérnökök most már elkészítették az új városközpont első épületének, az állami áruháznak a tervét.

a 16 000 léghőméteres, egyemeletes áruház tervezői sok érdekes újdonságot valósítanak meg. gondoskodtak arról, hogy az áruszállítás ne zavarja a vásárlókat. ezért teljesen elkülönített uton, az alagsorból kerül majd az áru a pultokba, a kereskedelem később nagy központi raktárakat kap, s kevesebb árut kell majd tárolni az üzletekben. a tervezők ezt is figyelembe vették. ezért az új áruház raktárát már úgy alakítják ki, hogy a válaszfal eltávolításával szükség esetén jelentősen kibővíthessék az elárúsító helyeket.

az új áruház részletes kiviteli rajzait most dolgozzák ki az építésszek, s a jövő évben már megkezdődik az építkezés is./mti/

bb. 18. kénsav gipszből - érdekes kísérlet a veszprémi vegyipari egyetemen

vid te/gy/ki

1962. szeptember 5.

az ipar egyik legfontosabb nyersanyagát, a kénsavat, - a hagyományos módszerrel - kéntartalmú anyagok pörkölésekor keletkező gázokból állítják elő, erre a célra legmegfelelőbb a pirit, de a savgyártási alapanyagból rendelkezésre álló mennyiség nem fedezi a hazai szükségleteket. a veszprémi vegyipari egyetem szakemberei ezért más anyagot választottak. előtérbe került a gipsz felhasználása. az új eljárás lényege, hogy finoman elosztott gipszporba kéngőzöket fuvatnak, s így alakítják ki a piritet helyettesítő savgyári alapanyagot. a laboratóriumi kísérletek sikerrel jártak. a gipsz alapanyag megfelel a célnak, s a gyártási eljárás melléktermékeként építkezéseken felhasználható mészs is keletkezik./mti/

9,30 /m

- 14 -

9.41 Laci

bb 28. bővült a szakközépiskolai oktatás szabolcsban

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

az idén újabb szabolcs-szatmár megyei gimnáziumokban vezették be a szakközépiskolai oktatást. a nyíregyházi kossuth, a vásárosnaményi és a tiszalöki iskolákon kívül a nyíregyházi vasvári pál gimnáziumban mezőgazdasági, villamossági és vízügyi, a nagykállóiban pedig növényvédő és gépszerelő szakon kezdődött meg a tanítás. a diákok hetenként négy napot elméleti, kettőt gyakorlati foglalkozással töltenek. az iskolák munkáját a felső-tiszai vízügyi igazgatóság, a kállósemjéni növényvédő gépátállomás és más mezőgazdasági üzemek is segítik. a nagykállói gimnáziumnak ötholdas gyakorló kertje is van, ahol minden munkát a tanulók végeznek. a kertben kísérletezik ki a növényvédőszer hatását is. a gimnáziumban gépszerelő csarnok építését is megkezdték./mti/

bb 29. segítik a községfejlesztést a békési kisz-fiatalok

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

a békési kisz-fiatalok a nyolcadik pártkongresszus tiszteletére felajánlották segítségüket falujuk fejlesztéséhez és elvállalták a községi hárommedencés strandürdő építésének védnökségét. csoportosan résztvetnek majd a földhordásban és egyengetésben, a segédmunkákban.

a fiatalok ezenkívül saját maguk - üzemi szakmunkások irányításával - mintegy 70.000 forint értékű társadalmi munkával bővítették a járási ifjúsági házat, bontott anyagból klubtermet építettek, fotószakköri szobával és büfével, segítették továbbá az ifjúsági ház tatarozását, kifestését, átrendezték és parkosították udvarát. a klubot rövidesen ünnepségen avatják fel./mti/

bb 30. ünnepélyesen nyitják meg az új népművelési évadot a borsod megyei szentistván községben

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

borsod megye egyik legjobb művelődési otthona szentistván községben működik.
/folyt.köv. /

9,37 /m

- 15 -

9.45 Laci

/bb 30. ünnepélyesen.....1.folyt./vm

a falu lakói és az otthon vezetői elhatározták, hogy az új népművelési évadot ünnepélyesen nyitják meg: október 14-től 20-ig kulturális hetet rendeznek, minden napra jut majd egy-egy érdekes esemény. a kulturális hét megnyitóján a három matyó község - mezőkövesd, tard és szentistván - népi együttese mutatja be új műsorát. ugyanakkor a művelődési otthonban fotó, képzőművészeti és népművészeti kiállítás nyílik.

az ünnepi napokon a művelődési otthon és a termelőség-kezelők kapcsolatáról tapasztalatcserét rendeznek, amelyen borsod, nógrád, szabolcs és hajdu megye legjobb termelőség-kezelőinek vezetői és népművelői vesznek részt. - a miskolci liszt ferenc filharmónikus zenekar egész estét betöltő hangversenyt ad., egy másik alkalommal pedig dezséry lászló, a moszkvai te-szerelési és béke-világkongresszusról, szepesi györgy chilei út-járól tart beszámolót. a kulturális héten az állami operaház művé-szeinek részvételével balett-estet, majd író-olvasó találkozót rendeznek./mti/

- . -

bb 31. horhos, mint silógödör - átalakított gabonakombájnok silóz-nak a baranyai határban

vid j vm ie

1962. szeptember 5.

a baranyai termelőség-kezelők majdnem 9000 holdról, a korábbi évekénél háromszor nagyobb területről takarítanak be silókukoricát ezekben a hetekben. a szakemberek egyöntetű véle-ménye szerint akkora termés, mint az idén, még nem volt a megyé-ben. több helyütt két és fél méter magasra nőtt a siló, s olyan nagy csövek fejlődtek rajta, mint a szemesnek hagyott kukoricán.

eddig mintegy 50.000 köbméter silót készítettek a bara-nyai szövetkezeti gazdák. a gépek nehezen tudnak megbirkózni a hatalmas terméssel, noha a gépállomások 44 silókombájnnal és a termelőség-kezelők 40 orkán típusú járvasilózóval dolgoznak a földeken. a munka meggyorsítása végett a gépállomási szerelők 20 kiöregedett gabonakombájnt is átalakítottak silózássra.

/folyt.köv./

9,40 /m

- 16 -

10¹²

Zseli

/bb 31. horhos.....1.folyt./vm

gondot okoz a nagy termés elhelyezése is, ezért meggyeszte már a csépléskor úgy rakták fel a kazlakat, hogy közéjük lehessen tölteni a silót.

ötletes módon oldják meg a gazdag silótermés elhelyezését a turonyi tenkesalja tsz tagjai. a falu határában van egy horhos, amit, bár kocsit vezet át rajta, már régóta nem használnak. a szövetkezeti gazdák kitisztították a horhost és silótakarmányuk egy részét benne helyezik el. a természetadta „silógödör”, három méter mély és 200-300 méter hosszú. a termelőség-kezelők így lehetősége van arra is, hogy az összes kukoricaszárat besilózza és tárolja a horhosban./mti/

- . -

bb 32. technikai eszközök sokrétű felhasználása az mszbt szegedi nyelvtanfolyamain

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

az mszbt szeptember közepén kezdődő szegedi nyelvtanfolyamai iránt városszerte nagy az érdeklődés. két héttel a jelentkezési ha-táridő előtt már többen kérték felvételüket a különböző tanfolya-mokra, mint ahányan azokon tavaly összesen tanultak.

az mszbt szegedi intézőbizottsága nemcsak kezdő, közép-és haladó foku csoportokat szervez, hanem szakosított tanfolyamokat is indít. az orvostanhallgatók például egészségügyi, a kereskedelem dolgozói pedig áruismereti tananyag elsajátításával fejlesztik nyelvtudásukat.

a tanfolyamokon technikai eszközöket - magnetofont, hang-lemezt is - felhasználnak majd a jó kiejtés elsajátítására. 5-10 perces kisfilmeket is vetítenek. a szovjetunió népeinek életéről, amelyek után a tanfolyamok hallgatói az orosz nyelvű szöveg lefordítása alapján számolnak be a látottakról. rendszeresen tartanak orosz nyelvű klubesteket, amelyekre meghívják a városba látogató szovjet turistacsoportokat is./mti/

- . -

9,42 /m

- 17 -

10¹²

Zseli

bb 33. az idén még csaknem tizenhét millió forintot költenek a salgótarjáni acélárugyár régi üzemének gépesítésére

vid sze vm ki

1962. szeptember 5.

az év hátralevő négy hónapjában a műszaki fejlesztési tervek végrehajtásával tovább korszerűsítik a salgótarjáni acélárugyár régi üzemét. újabb gépekkel és berendezésekkel gyorsítják a termelés menetét, könnyítik a nehéz fizikai munkát, növelik az egyes üzemszek termelőképességét. a gyár legnagyobb üzemében, a huzalműben például kilenc új drót- és rudhúzógépet helyeznek üzembe az év végéig. nagy összeget fordítanak az egy éve üzembe helyezett hideghengermű fejlesztésére is. itt még az év utolsó negyedében két elektromos lágyítókemencét helyeznek üzembe ötmillió négyszázezer forintos beruházással. új szalagedző berendezést is kap a hideghengermű. erre is több mint ötmilliót költenek. ezeken kívül még mintegy ötven kisebb-nagyobb gépet, motort és a termelés folyamatát ellenőrző műszert kapnak a gyár üzeméi, összesen 16 millió 737.000 forint értékben. /mti/

bb 34. piaci jelentés

i n. j/ j vm ká

1962. szeptember 5.

a nagyvásártelepre és a kilencedik kerületi, hámán kató téri piacra 69 vagon és 83 tehergépkocsi áru érkezett, nagyobb részben levesbevaló zöldség, sárgarépa, káposztaféle, paradicsom és zöldpaprika.

a Levesbevaló zöldség és a sárgarépa fogyasztói árát mérsékeltek. a gyökérzöldség csomóját 0.80-1, a sárgarépa csomóját 0.60-0.80 forintért adták. a sárgarépát súlyra is árusították különként 2.40 forintért. az őszi saláta fogyasztói árát fejenként 1.20 forintra szállították le. a gyümölcspiacon nem volt árváltozás. /mti/

10,55 /m

- 18 -

11-2000

bb 35. mi a leggazdaságosabb magyar exportcikk? - tíz év alatt négy-hatszorosára nőtt az élővad-exportunk, további nagy lehetőségek a fejlesztésre - speciális fácán - és fogolytojás-keltető gépeket kapnak a vadásztársaságok

i cs/ká vm

1962. szeptember 5.

méltán sorolják a magyar erdőségeket, mezőket európa legjobb vadász-területei közé, s messze földről mind nagyobb számban jönnek vendégvadászok szarvaslesre, muflon-, őz- és vaddisznóvadászatra, de szívesen kapják puskvégre a jóízű pecsenyét adó szörmés és szárnyas apróvadat is. mindez a nagy multu vadászati kulturánkat és a jól szervezett vadgazdálkodást dicséri, de egyúttal azt is mutatja, hogy a vaddal, ezzel az igen értékes élő természeti kincsünkkel az eddiginél is okosabban kell gazdálkodnunk. a nagyvadász területek további fejlesztése mellett érdemes külön gondot fordítani az ugynevezett apróvad, elsősorban a nyul-, a fácán- és a fogolyállomány tervszerű fejlesztésére, valamint az évi „termés”, betakarítására és értékesítésére. ez utóbbi különösen nagy súllyal esik latba, egyrészt mert a vadfélékre a hazai fogyasztói igény még mindig rendkívül alacsony, ugyanakkor külföldön - főleg a nyugat-európai országokban - szívesen vásárolják, másrészt igen lényeges különbség van az élve exportált és a lőtt vad ára között. az adatok tanúsága szerint az élővad ma a leggazdaságosabb magyar exportcikk.

gábor józsef, a magyar vadkereskedelmi vállalat igazgatója tájékoztatásul elmondotta: az utóbbi években következetesen törekedtek arra, hogy anyagilag érdekeltté tegyék a vadásztársaságokat az élővad befogásában. a mult évben az élőnyul átvételi árát a korábbi 75 forintról 90 forintra, az élőfácánét pedig 40 forintról 50 forintra emelték. így most az élőnyul ára csaknem háromszorosan haladja túl a lőttnyulét, a fácánál két és félszeres, a fogolynál több mint négyszeres az élő állatok többlet-értéke. s a vállalat a közeljövőben újabb anyagi előnyökhöz kívánja juttatni az élővad befogására vállalkozó vadásztársaságokat. a mavad a befogáshoz szükséges felszereléseket - hálókat, ládákat, illetve kosarakat a helyszínre szállítva, ingyen bocsátja a vadásztársaságok rendelkezésére, ezenkívül - ahol nincs kellő gyakorlatuk a helyi vadászoknak - befogó mestert küldenek, aki megszervezi, irányítja a munkát. /folyt.köv./

11,35 /m

- 19 -

11-40 2000

/bb 35. mi a leggazdaságosabb.....1.folyt./vm

egyéb szakmai eligazítást, az élővad-befogást illetően, ugyancsak ingyenesen adnak a mavad budapest, ötödik kerület, arany jános utca 26. szám alatti központjában.

a magyar élővad iránt külföldön mutatkozó érdeklődésre jellemző, hogy például az 1961-62-es idényben élőnyulból négyszer, élőfácánból ötször és élő fogolyból hatszor annyit exportáltunk, mint az 1951-52-es évben. a legutóbbi két esztendőben az élőnyul-export 22.000-ról 51.000-re, a fácáné 5000-ról 20.000-re, a fogolyé pedig 8.500-ról 40.000-re nőtt. s a mennyiségi „fel-futás„ mellett az árak is emelkedtek. legjobb vásárlónk franciaország és olaszország, de mind többet igényel svájc, ausztria és a német szövetségi köztársaság is. a kitűnően honosodó, szilárd alkatu magyar apróvadat az ottani állomány feljavitására, megerősítésére használják fel. élőfogolyból szinte korlátlan mennyiséget vennének át a nyugati országok vadásztársaságai, rezervátumai, de élőfácánból és nyulból is az eddiginél lényegesen többet exportálhatnánk. kézenfekvő tehát: a kedvező exportlehetőségeket teljesebben ki kell használnunk, s a népgazdaság, valamint a vadásztársaságok és az egyének érdeke azonos abban, hogy az apróvad mindenkor tényleges feleslegének nagyobb hányadát élve értékesítsék. nem helyes például az az a arány, hogy nyulból évente kerekén félmilliót lőnek ki, élve pedig ennek alig tizedrészét adják át a felvásárló szervezeteknek.

az élőfácán-és fogoly-export további fejlesztését célozza a mavad azzal, hogy franciaországból 15-20 speciális fácán-, illetve fogolytojás-keltető gépet vásárol és hamarosan át is adja a jó apróvadász területtel rendelkező vadásztársaságoknak. x/mti/

- . -

bb 36. a „vizek városát„ jelképező domborművel díszítik a győri vasútállomás épületét

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 5.

a győri vasútállomás indulási oldalának homlokzatát vörösrézlemezből készült hatalmas domborművel díszítik. makrisz agamemnon szobrászművésznak a „vizek városát„ győrt jelképező alkotása a mithológiai vizicsikót ábrázolja, hátán ülő, kezében fáklyát tartó női alakkal, s a győrtől találkozó folyók jelképével.

a dombormű kivitelezője az iparművészeti főiskolát végzett szilávi László, a wilhelm pieck gyár egykori lakatos. az egymilliméter vastag lemezből készült dombormű súlya hat mázsa. /mti/

- . -

11,50 /m

- 20 -

1205 Zeli

bb. 37. ezerötszáz tonna cső, megtakarított anyagból - elkészült az első 15 kiló neomicin - üzembe lépnek az új textilgépek - korszerű munkaeszközök a híradástechnika szolgálatában - négy nagyüzem vezetője a kongresszusi verseny eredményeiről

i sl-szf-sz-kf/tr/gy/vg

1962. szeptember 5.

a pártkongresszus tiszteletére az év elején többszáz ezer dolgozó vállalta, hogy még nagyobb szorgalommal, több ötlettel, mélyebb felelősségérzettel vesz részt népgazdaságunk fejlesztésében. azóta az év nagyobbik részén tuljutottunk, s most már fel lehet mérni a kongresszusi verseny néhány eredményét, a tervteljesítés kilátásait. mit hozott tehát eddig a kongresszusi munkaverseny? - erre a kérdésre válaszol az alábbiakban négy nagyüzemünk igazgatója.

- méltán kaptak elismerést a csepeli csőgyár dolgozói azért, hogy az első félévben terveiknek minden pontját teljesítették, - mondotta komjáthy lászló, a gyár igazgatója. - mégis arra a legbüszkébbek, hogy júliusban és augusztusban, az 50-70 fokos melegben érték el az év legmagasabb eredményeit. a két legmelegebb hónapban 11 százalékkal többet termeltek a tavalyi átlagnál, ami beszédesen bizonyítja fegyelmüket, áldozatkészségüket. az említett eredményekben nemcsak a termelési terv teljesítéséről, sokkal inkább a megfontolt gazdálkodásról van szó. műszaki gárdánk felismerte, hogy bizonyos látszateredmények elhagyásával sokkal szilárdabban megalapozhatjuk egész termelésünket. hengersonainkat ha időlegesen a termelés rovására is az év elején sorra leállítottuk, minden hibájukat kijavítottuk, s azóta a jó gépeken a munka mennyisége és minősége egyaránt nagyot javult. hengersonaink jelenleg azonos idő alatt két százalékkal termelnek többet, mint a nagyjavítások előtt. az üzemet alaposabb tanulmányozásakor világossá vált az is, hogy nem elég csupán a termelékenység növelni, hiszen hosszú ideig a viszonylag magas termelékenység ellenére a gyár nem teljesítette költségsökkentési tervét. minden arra illetékes dolgozó most konkrét feladatokat vállalt, hogy azonos mennyiségű anyagból több készárt gyárthassunk, növekedjék a szerszámok élettartama, csökkenjen a selejt. e felajánlások mögött konkrét intézkedések húzódnak, amelyeknek eredménye, hogy jelenleg 20 kilóval kevesebb acélt használ fel a csőgyár minden tonna készárt előállításához a tervezettnél. ilymódon az év eleje óta 1500 tonna cső gyártásához elegendő anyagot takarítottunk meg és elkészíthettük exportra a terven felül kért olajbányászati, gáz- és vízvezetékcsöveket. nem állíthatjuk azonban, hogy már minden felajánlásunkat teljesítettük.

/folyt. köv./

12,00 /m

- 20 -

1210 Zeli

bb. 37./ezerötszáz tonna.... 1. folyt./ gy

önköltségünket kerekén 9 millió forinttal csökkentettük ugyan, de az év végéig ezt az eredményt meg kell kétszerezni, hogy vállalásainknak eleget tegyünk. egy-két üzembrészünkben például a csőhidegvonó részlegben még bizonyos elmaradás is tapasztalható, minden intézkedés megtörtént azonban, hogy a kongresszus tiszteletére eleget tegyünk kötelezettségeinknek.

x x x

darvas józsef, a chinoin gyógyszerárugyár vezérigazgatója a következőket mondotta:

- talán még soha sem volt olyan nagy szükségünk a verseny lendítő erejére, mint az idén, amikor előirányzatainkat bizony magasan szabták meg. a kongresszusra való készülődés régen látott élénk mozgólódást okozott üzemünkben és számos új brigád alakult a kongresszusi vállalások teljesítésére. az év elején még 101 brigádunk volt, ma pedig már 167. sok közöttük az export-brigád. vállalásunk első pontja ugyanis az, hogy a szovjetunióval kötött eredeti szállítási megállapodásunk 90 százalékát szeptember 30-ig teljesítjük. ez magában véve is nehéz feladat, brigádjaink azonban vállalták, hogy az időközben érkező újabb szovjet megrendeléseknek is haladéktalanul eleget tesznek. ma már ott tartunk, hogy az esedékes 79.5 millió forint értékű gyógyszer helyett eddig 90 millió forint értékű alapanyagot és készítményt szállítottunk a szovjetunióknak. természetesen egyéb szerződéses kötelezettségeinket sem hanyagoltuk el, pontosan szállítottunk a többi baráti országnak, ezenkívül a nyugati államoknak, közöttük az amerikai egyesült államoknak. ma már teljesen biztosra vehetjük egészévi exporttervünk kielégítő teljesítését.

- nagyon fontos része kongresszusi vállalásunknak - folytatta, hogy új készítményeink közül néhányat már az év első felében bevezettünk. a többi között az egyik új antibiotikum-készítményből, a neomicinből elkészült az első 15 kiló és a második félévben már nagyobb mennyiségben bocsátjuk ki az új gyógyszert.

x x x

sári sándor, a hazai fésűsfonó- és szövőgyár igazgatója a kongresszusi verseny legfőbb eredményét a gyár rekonstrukciójának gyorsításában látja.

- az idén nagyarányú felújítási munkák kezdődtek és fokozatosan kicseréljük a század elejéről származó kiöregedett gépeinket - mondotta.
/folyt. köv./

12,10 /m

- 22 -

12.12
12.20 Zsel

bb. 37./ezerötszáz tonna.... 2. folyt./ gy

a kongresszusi verseny fő célja, hogy a rekonstrukció közben ne csökkenjen a termelés és az új gépeket mielőbb munkába állítsuk. ebben az évben 12 nagyobb gépegységet helyezünk üzembe. a műszaki vezetők és a munkások sok ötlettel segítik a rekonstrukció sikeres végrehajtását. egy példa erre: a cernázó-üzembe megérkezett két nagyméretű gép, de nem akartuk a hasonló régi berendezés helyére tenni őket, mert az egész üzem átrendezése után ugyanis máshol kell azokat felállítani. neuwirth lászló fiatal mérnök a szocialista üzemrész címért küzdő cernázó vezetője azt javasolta, hogy bontsuk le az üzemiroda falát, tegyük végleges helyére a két gépet és ők 6-8 hónapig átmeneti megoldást keresnek helyproblémájukra. ily módon gépenként 30 000 - 40 000 forint szerelési költséget takarítunk meg és sok időt nyerünk azzal, hogy hamarabb bekapcsolhatjuk a gépeket a termelésbe. a munkaverseny eredményeként az idén 150 000 méterrel több szövet gyártására vállalkoztunk a tavalyinál, s ennek nagy része a gyorsan népszerűvé vált terlyszter anyag. a rekonstrukcióval járó sok nehézség ellenére hónapról-hónapra sikeresen teljesítjük ezta magasabb tervet is.

x x x

a beloiannisz hradástechikail gyár idei termelési feladata több mint 35 százalékkal, exportterve pedig 68.3 százalékkal mulja felül a tavalyit. ezek a számok szabják meg lényegében üzemünk kongresszusi versenyének feladatait is - mondotta vankó gyula vezérigazgató. a legjelentősebb tennivalók műszaki dolgozóinkra hárulnak, akik meggyorsították a technológia fejlesztésének ütemét. munkájuk eredménye: 10 új célgép, amelyek közül négy már működik. segítségükkel körülbelül egymillió forintot takarítunk meg. a célgépek üzembehelyezése lehetővé teszi, hogy más üzemek alkatrészigényeit is kielégítsük. jelentős eredmény a falu telefonközpontok gyártási technológiájának átalakítása is. a műszaki dolgozók kongresszusi eredményei körülbelül 10 millió forintot takarítanak meg gyárunknak, a népgazdaságnak.

/mti/

..

12,10 /m

- 23 -

12.16
11.20 Zsel

bb. 38. több mint nyolcszáz nyeremény a pénteki Lottó sorsoláson
i kf/gy/cz 1962. szeptember 5.

a hónap első lottósorsolásán a heti nyerőszámokon kívül huzzák az augusztusi tárgyjutalmakat is, a 31. játékhét szelvényei között 829 nyereményt sorsolnak ki, főnyereményként ezuttal a flórián téri lottóház utolsó öröklakásaiból sorsolnak ötöt, egy kétszoba hallos öröklakást teljesen berendezve adnak át a szerencsés nyertesnek, ugyancsak főnyeremény egy warszawa személygépkocsi.

ezenkívül többek között négy szoba- és két konyhaberendezést, 20 motorkerékpárt, 163 rádiót, 65 televíziókészüléket, 17 padlókefélgépet, 26 porszívógépet, 17 mosógépet és 13 hűtőgépet sorsolnak./mti/

bb. 39. a mahart
n/gy/cz 1962. szeptember 5.

értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 6-tól kezdődően a szolnok-csongrád-szeged közötti hajójárat az alacsony vízállás miatt további intézkedésig szünetel./mti/

bb. 40. időjárásjelentés
tm/e 1962. szeptember 5.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 5-én, szerdán 13 órakor:

az időrosszabbodás keletre is áttérjed

az atlanti óceánról áramló hűvös légtömegek elárasztották nyugat-európát, valamint közép-európa egy részét, s fokozatosan haladnak kelet-európa fölé, kiszorítva az itt uralmon lévő meleg légtömegeket, a kétféle levegő találkozásánál sokfelé esik az eső és zivatarok keletkeznek, hazánkban tegnap ország-szerte 9-12 órán keresztül sütött a nap, a nappali felhőképződésből a déli országrészben egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott, napközben a hőmérséklet 28-32 fokig emelkedett, a ma hajnali lehülésekben nagy eltérések mutatkoznak, az északi hegyvidék egyes helyein 9-10 fokig hűlt le a levegő hőmérséklete, máshol azonban hajnalban sem szállt 19-20 fok alá, ma a reggeli órákban hazánkat is elérték az óceáni légtömegek, ennek következtében délelőtt a nyugati megyékben esik az eső, máshol azonban még meleg, napsütéses az idő, budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 22,5 fok volt, a sokévi átlagnál 3,6 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú, a balaton vízének hőmérséklete siófokon 22 fok.

/folyt.köv./

13.25/m

13.53

- 24 -

Moz

bb. 40. /idő...folyt./e

várható időjárás csütörtök estig: a keleti országrészekre is áttérjed lehülés, élénk nyugati, délnyugati szél, felhős idő, több helyen esővel, zivatarral, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-16, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-23 fok között, előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: felhős idő, esővel, zivatar lehetséges, a hőmérséklet napnyugtakor 22, hajnalban 17 fok körül lesz, a du-na vízállása ma reggel 180 centiméter./mti/

bb. 41. élenjáró mezőgazdasági dolgozók és ipari szocialista brigádvezetők tanácskozása makón

vid j/gy/ká 1962. szeptember 5.

szerdán makón a járási tanács nagytermében tanácskozást tartottak a munkában élenjáró csongrád megyei mezőgazdasági dolgozók és az ipari üzemek szocialista brigádjainak vezetői, a hazafias népfront kezdeményezésére összehívott megbeszélésen a munkaversenyről tárgyaltak, az elhangzottak szerint a megye gépállomási és állami gazdasági dolgozóinak 75 százaléka tett már eddig többmillió forint értékű feljaánlást az mszmp 8. kongresszusa tiszteletére, a patronáló üzemi munkások segítségével a megye egyes vidékein a termelőségmozgalmakban is kibontakozott a munkaverseny-mozgalom, a makói járásban, ahol a hazafias népfront a tsz-ek munkaversenyét szervező és értékelő csoportot hozott létre, 21 termelőségmozgalmakban egymással versenyben dolgoznak a munkacsapatok, a legkiválóbb brigádoknak 200 000, a legjobb tsz-tagoknak pedig 40 000 forint célprémiumot, illetve jutalmat tűztek ki.

az értekezleten felszólaló, ipari üzemekben dolgozó szocialista brigádvezetők ígéretet tettek arra, hogy minden támogatást megadnak annak a 15 tsz-brigádnak, amely a megyében elsőnek tűzte ki a szocialista cím elnyerését, a közeljövőben valamennyit felkeresik és átadják a brigádnaplók vezetésében, a munka szervezésében és a tervek kidolgozásában szerzett tapasztalataikat./mti/

14,00 /m

- 25 -

Mos Lend

bb. 42. az országos mezőgazdasági kiállításra hazánkba érkezett kormányküldöttségek látogatása fejér és tolna megyében

vid j/gy/ká

1962. szeptember 5.

az országos mezőgazdasági kiállításra hazánkba érkezett bolgár, csehszlovák, kínai, lengyel, mongol, román és szovjet kormány-delegáció tagjai kedden és szerdán petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes kíséretében fejér és tolna megyébe látogattak.

kedden a fejér megyei mezőfalvi állami gazdaságban a szabad-tartásos szarvasmarha-nevelést, a baromfitenyészetet, az állami gazdaságok fejőiskoláját és a hibridüzemet tekintették meg, az éjszakát a vendégek dunaujvárosban töltötték, szerdán reggel megtekintették a várost, majd a dunai vasművet.

a gyárlátogatás után tolna megyében folytatták utjukat, ahol a szekszárdi állami gazdaságban a szabad-tartásos szarvasmarha-nevelést, az öntözéses nagyüzemi gazdálkodást, a kukorica-termesztést, s végül a különböző szőlőtelepítési módszereket tanulmányozták./mti/

..

bb. 43. negyven-negyvenöt ezer továbbtanuló fiatal szabolicsban - ülést tartott a kisz megyei bizottsága

vid n/gy/fm

1962. szeptember 5.

a kisz szabolics-szatmár megyei bizottsága szerdán ülést tartott nyíregyházán, az ülésen - amelyen résztvett orosz ferenc, az mszmp megyei bizottságának titkára és szeleczky györgyné, a kisz központi bizottsága szervezési osztályának vezetője is - diczkó józsef megyei kisz-titkár beszámolója alapján a fiatalok továbbtanulásáról tárgyaltak.

a kisz-szervezetek szabolics-szatmár megyében is nagy gondot fordítanak a fiatalok továbbképzésére. tavaly például majdnem 25 000-en vettek részt politikai oktatásban, többezren végezték el az általános iskolát és középiskolát, 2 800-an látogatták a szakmai tanfolyamok foglalkozásait, 5 000-en tanultak a továbbképző iskolákban, majdnem 3 000-en hallgatták a mezőgazdasági előadásorozatokat, 800-an végezték el a gépállomásokon az alapfoki traktor- és vontatóvezetői tanfolyamokat.
/folyt. köv./

14,30 /m 14.11+

- 26 -

Me

bb. 43./negyven-negyveöt ezer... folyt./ gy

a tanulási kedv tovább nőtt, s az idén mintegy 40 000 - 45 000 fiatal továbbtanulására számítanak a politikai, szakmai, általános és középiskolákban. a kisz szervezetek tanácsokkal segítik a fiatalokat a továbbtanulásban és a pályaválasztásban is. a megyében célul tűzték ki, hogy a második öt éves terv végére egyetlen fiatal sem lesz, aki ne végezte volna el az általános iskola nyolc osztályát./mti/

..

bb. 44. tanítói oklevelek átadása debreczenben

vid n/gy/fm

1962. szeptember 5.

szerdán debreczenben a maróthi gyöngy felsőfoku tanító-képző intézetben 57 végzett hallgatónak ünnepélyesen átadták a tanítói oklevelet. a fiatal nevelők közül többen a diplomakiosztó ünnepségről egyenesen az iskolákba mentek és megtartották első tanítási óráikat./mti/

..

bb 45. a magyar vöröskereszt távirata iránba

nz/vl sr

1962. szeptember 5.

a magyar vöröskereszt részvétvéviratot küldött az iráni vörös oroszán és nap társasághoz.

„a magyar nép mély megdöbbenéssel értesült az iráni lakosságot sújtó borzalmas katasztrófáról, amely sokezer emberi életet követelt áldozatul. a magyar vöröskereszt szinte részvétét fejezi ki az áldozatok hozzátartozóinak és minden előkészületet megtett, hogy segítséget nyújtson a földrengés által sújtott lakosság szenvedéseinek enyhítésére.,, /mti/

..

14.56/a 15.05

- 27 -

Me

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 9. számú hírünk /négy száz iskolaorvos működik.../ harmadik bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:

...jelenleg az 1., a 4., a 14., és a 19. kerületnek van....
/mti/

..-

bb 46. latinamerikai és afrikai diákvezetők sajtótájékoztatója

t lv/tm/vl sr 1962. szeptember 5.

a hazánkban tartózkodó latinamerikai és afrikai diákvezetők szerdán az express ifjúsági és diákutaztatási iroda székházában sajtótájékoztatót tartottak. beszámoltak magyarországi élményeikről és tapasztalataikról. a hondurasi fiatalok képviselője elmondotta:

- a magyar országos diákbizottság meghívására érkeztünk budapestre. itt-tartózkodásunk idején voltunk pécsett és a balatonnál. a fővárosban meglátogattunk egyetemeket, kollégiumokat, s beszélgettünk egyetemi hallgatókkal, tanárokkal. különösen érdekelt bennünket a magyar iskolareform, mert a fiatalok képzése a mi országainkban problémát jelent. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a magyar egyetemek jó uton járnak a tananyagok korszerűsítésében és a hallgatók gyakorlati képzésében. úgy látjuk, hogy az iskolareform megvalósításában szerepe van az iskolai kisközszerkezeteknek is.

- a kollégiumokban láttuk, hogy az ottlakóknak minden lehetőséget megadnak a jó tanuláshoz; a kényelmes szobák, a könyvtárak, az olvasótermek lehetővé teszik, hogy nyugodtan készülhessenek az órákra.

a.k.p. kindze, a ghanai nemzeti diákszövetség helyettes főtitkára elmondotta, hogy a meghívásnak nagy örömmel tettek eleget, s itt tartózkodásuk jó alkalom a magyar és ghanai fiatalok kapcsolatának további bővítésére. pár napja vannak csak magyarországon, máris sok tapasztalatot gyűjtöttek, amelyeket otthoni munkáikban jól felhasználhatnak majd. azon lesznek, hogy látogatásukat minél előbb viszonyozhassák a magyar diákok képviselői, s kölcsönös csere-utazásokkal még szorosabbra fűzzék a két ország ifjúságának barátságát.

a külföldi diákvezetők végül megköszönték a magyar országos diákbizottságnak a meghívást és a szíves vendéglátást. /mti/

..-

15.17 15.22

- 28 -

bb 47. ez történt a mezőgazdasági kiállításon - megérkeztek a nemzetközi lovasverseny résztvevői - sajtótájékoztató az okisz pavilonjában

t so/tr/vl ká

1962. szeptember 5.

az országos mezőgazdasági kiállításra megérkeztek a szombaton kezdődő nemzetközi lovasversenyen résztvevő lovasok lovaikkal együtt. ausztriából, a német szövetségi köztársaságból külön versenylovaszállító tehergépkocsikkal hozták az értékes állatokat. páál jános, a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatóságának vezetője, a magyar lovasszövetség elnöke elmondotta, hogy a chio nemzetközi lovasverseny-szervező iroda által meghirdetett versenyben 10 országból 160 lóval neveztek be. a szovjet, csehszlovák, lengyel, román, bolgár, jugoszláv, osztrák, ndk-beli és a magyar csapat mellett egyéni versenyzők indulnak a német szövetségi köztársaságból. az ünnepélyes megnyitást szombaton 1/2 3-kor tartják, amelyen felvonulnak a verseny résztvevői, majd 70 lovas a földművelésügyi miniszter tiszteletdíjért versenyez.

a verseny időszaka alatt is megtartják a különböző bemutatókat, amelyeknek nagy sikerük van. a gépek felvonulását a díjazott állatok bemutatását, a fogatok felvonulását és a különböző lovasjátékokat eddig mintegy 45.000-en tekintették meg. a fogatbemutató érdekessége, hogy ezen a kiállításon az egyestől a 8-as fogatig a legkülönbözőbb változatokban gyönyörködhet a közönség. a legnagyobb sikere a gyöngyösi lótenyésztési felügyelőség ménötös fogatának van, amellyel 12 első díjat szereztek az aacheni és lipcsei fogatversenyen. nagy tetszést arattak a belügyminisztérium lovasiskolájának tagjai, akik huszáruhában tartanak bemutatót és sok nézőt vonz a hagyományos lovas futbal-játék is.

szerdán sajtótájékoztatót tartottak az okisz pavilonjában, ahol váradi lászló osztályvezető kiemelte, hogy ma már a szövetségi ipar is fő feladatának tekinti, hogy a mezőgazdasági termelőség-szövetkezetek és állami gazdaságok számára értékes új gépeket, növényvédőszeret és egyéb cikkeket gyártson. az okisz bemutatóján 160 kisközségi szövetkezet több mint 800 terméket állít ki. figyelemreméltó a kecskeméti autó- és gépjárató ktsz pneumatikus szállítója, amellyel a szemes terményeket lehet egyik helyről a másikra továbbítani. ezzel a mezőgazdaság egyik legnehezebb munkáját, a rakodást gépesítik. bemutatták a kiskőrösi vegyes ktsz-ben készült hidas-traktort, a makói vas-és fém ktsz zsák-tisztító gépét, a zalaegerszegiek méhészkocsiját is. a járműgyártó szövetkezetek kényelmes lakókocsit állítottak ki. érdekes az új vadriasztó vegyszer és a különböző műszaki áru is. a bemutató tanúsága szerint az építőipari szövetkezetek eddig 2100 különböző gazdasági épületet készítettek el a termelőség-szövetkezetek számára.

/folyt.köv./

15.50/a

- 29 -

PK

bb 47. /ez történt a ... 1. folyt./ vl

a szerdai tapasztalatcserék során szabó jános, a sátorhely bolyi állami gazdaság főagronómusa a növénytermesztés és állattenyésztés üzemszervezési tapasztalatairól dr. Kovács Zoltán, a kertészeti kutató intézet osztályvezetője a disznótermesztésről dr. Vincze László, az állattenyésztési kutató intézet tudományos munkatársa a nagyüzemi sertéstartás megszervezésével kapcsolatos tapasztalatokról, Ajtai Ödön, a nyírségi mezőgazdasági kutató intézet tudományos osztályvezetője pedig a homoktalajok termőképességének fokozására ajánlott módszerekről tartott előadást.

ezen a napon látogatták meg a kiállítást a varsói nemzetközi turistakongresszuson résztvevő osztrák újságírók, akik elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. /mti/

bb 48. a biztosítási és önszegélyző csoportok tízezer tagja keresi fel a mezőgazdasági kiállítást

tr/vl 1962. szeptember 10.

a termelőszövetkezeti tagok biztosítási és önszegélyző csoportjának megyei intézőbizottságai szervezésében mintegy tízezer tsz-tag látogat budapestre az országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére.

az első csoport, 700 győr megyei tsz tag különvonaton érkezett budapestre. a biztosítási és önszegélyzőcsoport költségén két napot töltöttek a fővárosban. a napokban több csoport érkezik szolnok, nógrád, békés, baranya, veszprém, zala és borsod megyéből is. /mti/

bb 50. csemegeszlő-telep a borsodi iparvidék ellátására

vid j/vl ká 1962. szeptember 10.

a borsodi iparvidék ellátására öt évvel ezelőtt kezdték meg a csemegeszlő telepítését az emődi állami gazdaságban. a csabagyöngye, a sasza, az afuz-ali és más fajtájú szőlők az idén hoztak először termést, s az első szállítmány szerdán érkezett meg miskolcra és más borsodi ipartelepekre.

az állami gazdaságban kialakított 200 holdas szőlőskertet tovább fejlesztik és az elkövetkező években 450 holdra növelik. a szőlőterületen a magasabb terméshozamok érdekében csőkutakból öntözik a szőlőt, s az új telepítéseket is öntözőművekkel látják el. /mti/

16.01/ szb

-30-

bb 49. megkezdődött a koraőszi betakarítása - szedik a cukorrépát somogy, bács, szolnok és heves megyében - almaszüret a nyírségben

ö vid kz/hné szb ká

1962. szeptember 5.

e héten szerte az országban megkezdődött a koraőszi betakarítása. szerdán somogy, bács, szolnok és heves megyéből érkeztek jelentések arról, hogy hozzáláttak egyik legfontosabb ipari növényünk, a cukorrépa betakarításához. somogyban, a kaposvári cukorgyár körzetében, ahol az idén együttesen mintegy 21.000 holdon termelték cukorrépát, elsőként a kaposvári állami gazdaság terebzdpusztai üzemegységében, illetve lengyeltóti és hencse szövetkezeti községek határában kezdték meg a munkát. a hosszú ideje tartó szárazság miatt a földek szinte kőkeményre száradtak, s így mindenütt rendkívüli erőfeszítéseket kíván a répa betakarítása. heves megyében a vidék legnagyobb közös gazdaságában, a 9000 holdas kömlői május 1. termelőszövetkezetben két gép és 100 szövetkezeti gazda szedi a répát, amelyet folyamatosan szállítanak a cukorgyárba, hogy az üzem megindulásához szükséges készlet mielőbb rendelkezésre álljon.

bács megyében, kiskunfélegyháza környékén, hozzáfogtak a napraforgó betakarításához, győr megyében helyenkint megkezdődött a köztes-bab szedése.

a nyírség homokbuckás vidékén beérett a téli aranyparmen és a mosolygós batul alma. a vidék állami és szövetkezeti gazdaságai megkezdtek a szedését, s előreláthatólag csaknem ezer vagonnal adnak át a kereskedelemnek. a szállításokra már jó előre nagyon alaposan felkészültek. együttesen több mint egymillió ládát tároltak a célra. több nagyüzemben korszerű gépeket használnak. a nyírmadai állami gazdaságban dolgozik az almamanipuláló szerkezet, amely a legigényesebb, nagy figyelmet igénylő munkákat, így a válogatást, az osztályozást, a portalanítást, a ládázást és részben a szállítást is elvégzi. ez a futószalag-szerűen működő gépsor naponta mintegy 200 ember fáradságos munkáját helyettesíti. a szatmár-beregi tájon részben kézzel, részben ugyancsak géppel szedik a vidék másik híres gyümölcsét, a szilvát. a nagygéci állami gazdaságban rázógépeket alkalmaznak. a gép puha laticellel bélelt törzsmarkoló segítségével megrázza a fát, s a termés egy kiterített esernyőhöz hasonló ponyvába hull. 20 másodperc alatt kerül ládába egy-egy fa termése. /mti/

16.12/a

- 31 -

PKR

bb 51. fél év alatt több mint 4 800 baleset - vezessék be az iskolákban a közlekedési szabályok kötelező oktatását - társadalmi ügyé kell tenni a baleset elleni harcot - a közlekedési szakszervezet sajtótájékoztatója

t kf/kf szb vg

1962. szeptember 5.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének elnöksége, a budapesti rendőrfőkapitányság és a belügyminisztérium képviselőinek részvételével szerdán tájékoztatót tartott a magyar sajtó házában. a tájékoztatón nagy béla a szakszervezet titkára számolt be a közúti balesetek alakulásáról, a baleset elleni küzdelem kérdéseiről.

bevezetőben - a szakszervezet központi vezetőségének jelentése alapján - megállapította, hogy a balesetek száma 1960. óta állandóan növekszik. bár a közlekedés és postaügyi minisztérium, valamint a belügyminisztérium számos intézkedéssel igyekezik gátat vetni a baleseteknek, a várt eredmény eddig nem jelentkezett. ezért a szakszervezet felhívást intézett a minisztériumhoz, a tömegszervezetekhez, amelyben hangsúlyozza társadalmi ügyé kell tenni a közúti baleset elleni harcot.

szomorú és figyelmeztető statisztika igazolja a felhívás szükségességét. ez év első hat hónapjában 4 842 baleset történt, 17.6 százalékkal több, mint tavaly fél év alatt. a balesetek 72.5 százalékát okozói a gépjárművezetők, s közöttük is a motorkerékpároléknak a „legveszélyesebbek”, a legtöbb baleset előidézője az elsőbbségi jog meg nem adása, a gyorshajítás, a szabálytalan előzés, de sok bajt okoz a gondatlan és az ittas vezetés, a figyelmetlenség is. megállapítható, hogy budapesten minden harmadik baleset az áthaladási elsőbbség meg nem adása miatt történt. vidéken a gondatlan vezetés, a gyorshajítás a legtöbb baleset forrása. ezeken csak erélyes és helyes ellenőrző munka segíthet, amelyre különösen az új kresz életbelépése után lesz szükség.

a balesetek 24 százalékát a gyalogosok idézték elő szabálytalan közlekedéssel, a járművekre ugrálással, itassággal, stb. a balesetek következtében a becslések szerint csaknem 13 millió forint kár keletkezett, ennél súlyosabb azonban, hogy háromszázan életüket veszítették s több mint négyezren sérültek meg.

a legfrissebb adat sajnos ismét „csucsról”, számol be. júliusban 1 312 baleset történt, egy hónapban ennyi még nem fordult elő. különösen ijesztő ez a szám, ha figyelembe vesszük, hogy most kezdődik az őszi forgalom, az iskolaév, a nehéz és balesetveszélyes időszak.

/folyt.köv./

16.17/a

- 32 -

bb 51. /fél év alatt több mint... 1. folyt./- szb

ezért is fontos tennivaló: megtanítani az embereket a közlekedés szabályaira, felhívni a figyelmüket a veszélyre. a szakszervezet sokféle módon igyekezik ezt megvalósítani. röplapokon szól a járművezetőkhez és a gyalogosokhoz, felvilágosító kisfilmeket készített. országos balesetelhárítási tanácsot hoznak létre, amely irányítja és összefogja a baleset elleni szervező és propaganda munkát. a szakszervezet javasolja, hogy valamennyi iskolában vezessék be kötelezően a közlekedési szabályok oktatását. ugyancsak helyesnek tartaná, ha szigorúbban büntetnék a közlekedési szabályok tudatos megszegőit, az ittasan vezetőket, a gyorshajtókat, a szabálytalanul előzőket és a fegyelmezetlen gyalogosokat.

a tájékoztató után levetítették a legújabb „a járművezetők, vagy a gyalogosok”, című kisfilmet, amelyet ősszel a mozikban is játszanak majd. a film igen ötletesen, s érdekesen oktat arra, hogy a járművezetőknek és a gyalogosoknak egyaránt vigyázni kell a közlekedés rendjére. /mti/

bb 52. 106 új üzlettel bővül 1963-ban az iparcikkboltok és javítórészlegek hálózata - szeptember 28-ára hívták össze a fővárosi tanácsot - új utcaelnevezések - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zs/sze szb sr

1962. szeptember 5.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén foglalkozott a szeptemberi tanácsülés előkészítésével. budapest fővárosi tanácsát szeptember 28-ra, péntekre hívják össze, s a tanácsülésen több fontos kérdést vitatnak majd meg. kovács páli, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese előterjeszti majd a második ötéves köztségfejlesztési tervjavaslatot, kelemen lajos vb-elnökhelyettes budapesti szolgáltatóiparának fejlesztési tervét ismerteti, sós györgy, a végrehajtó bizottság tagja pedig budapest közbiztonsági helyzetéről számol be a tanácstagoknak.

a végrehajtó bizottság megvitatta a fővárosi tanács 1963. évi helyi iparpolitikai tervjavaslatát. a program szerint jövőre összesen 106-tal növelik a budapesti hálózati egységek és felvevőhelyek számát, s ezzel számottevően javítják a különféle ipari szolgáltatások színvonalát. a hálózat fejlesztésére egyébként a következő évben csaknem 35 millió forintot költenek. az előirányzatok között szerepel 19 vasipari, két faipari, 15 textilruházati, 22 bőrruházati, 21 fordírási, 7 mosoda-vegytisztító, és számos más iparcikküzlet, illetve szolgáltatóhely, javítórészleg megnyitása.

az iparpolitikai terv részletesen megszabja azt is, hogy a budapesti ipar 1963-ban milyen értékű termeléssel, szolgáltatással segíti közvetlenül is a lakosság ellátását. az ideinél jóval magasabb termelési előirányzatokat állapítottak meg a rádió, televízió és elektroakusztikai berendezések, a személy- és gépjárművek, a villamosipari, a műszeripari, a vas- és fémtömegcikkipari cikkek javításával foglalkozó üzemeknek, vállalatoknak, valamint a háztartási kisgépeket és egyéb villamossági eszközöket gyártó vállalatoknak. jelentősen emelkedik a bútort- és más faipari cikkek, a textiliák javításával foglalkozó részlegek előirányzatai, s jövőre az ideinél jóval nagyobb értékű munkát végezhetnek közvetlenül a lakosság-
nak az építőipari vállalatok is.

/folyt.köv./
16.44/a

- 33 -

bb 52. /106 új üzlettel... 1. folyt/- szb

az ülésen ezután a budapesti termelőszövetkezetek 1963-ra tervezett építkezéseit, beruházásait vitatták meg. a második ötéves terv időszakában a pest környéki közös gazdaságok csaknem 170 millió forint értékű öntözési, építési és egyéb beruházással, baromfi teleppel, növényházzal, öntözőteleppel gazdagodnak. a tervidőszak következő esztendejében például a 11. kerületi sasad, a 12. kerületi rozmaring és a 21. kerületi duna termelőszövetkezet összesen 15.000 négyzetméter területű üvegházat épít; hat évben együttesen 572 holdon öntözőtelepet létesítenek, 17. kerületben pedig a 40.000 férőhelyes baromfinevelő telep 20.000 férőhelyes szárnyát és az új tojóházat adják át rendeltetésének. a nagyszámú beruházásokkal elsősorban a főváros frissáru ellátásának javítását kívánják biztosítani.

a házkezelési igazgatóság javaslatot terjesztett a végrehajtó bizottság elé házkezelési javítóműhelyek felállítására - amelyek térítésért elvégzik a lakókra tartozó javításokat is. a tapasztalatok szerint a kerületi lakáskarbantartó szövetkezet és a javító-szerelő vállalat rendszerint nem szívesen vállal kisebb javításokat rövid határidőre. a lakók így kénytelenek egyes javításokat a házkezelőségek dolgozóival elvégeztetni, különjuttatásért, borra valóért. az esetek nagyrésztében végül is a házkezelőségek dolgozói munkaidő alatt és a hki anyagával végzik el a munkát. az új műhelyek felállításának elsősorban a lakosság igényeit kívánják kielégíteni, meg akarják szüntetni a gyakran előfordult kisebb-nagyobb visszaéléseket. a térítés ellenében javításokat vállaló műhelyeket kísérletképpen először a 2. és a 9. kerület néhány házkezelőségénél rendezik be. ha a kísérlet beválik, a többi kerületben is hasonló műhelyeket nyitnak majd.

a végrehajtó bizottság végül utelnevezési javaslatokról döntött. a 9. kerületi üllői uti új lakótelep déli huber utcánál kezdődő névtelen utcát napfény utcának, az ugyancsak az üllői uti telepen levő többi új utcát csengettyű utcának, toronyház utcának és tavíró utcának nevezték el. a 16. kerületben a mátyásfüldei iskola utcát gida utcának, a mátyásfüldei ferenc utcát hangulat utcának, a petőfikert 1. utcát ijász utcának, a petőfikert 2. utcát nyilvessző utcának, a petőfikert 10. utcát ezerjő utcának, a petőfikert 11. utcát perjés utcának, a petőfikert 22. utcát zsonge utcának; a 22. kerület budafoki honvéd utcát pezsgő utcának, az ugyancsak budafoki jókai utcát panoráma utcának, a nagytétényi jókai utcát napközi utcának, a budatétényi kassai utcát bibic utcának, a budatétényi kinnzsi utcát hant utcának, a budatétényi kolozsvári utcát gömböc utcának, a budatétényi kossuth lajos utcát művelődés utcának és a budafoki körmöci utcát promontor utcának nevezték el. /mti/

--

17.600/a

- 34 -

Rk

bb 53. nemzetközi nőgyógyászati konferencia pécsen

vid fm/n szb fm

1962. szeptember 5.

szardán a pécsi szülészeti klinika előadótermében - száz külföldi és kétszáz hazai nőgyógyász részvételével megkezdődött a magyar nőgyógyász társaság négynapos nemzetközi konferenciája. a szovjet, csehszlovák, lengyel, román, bolgár, kelet- és nyugat-német, angol, francia, jugoszláv, belga, svájci, osztrák, spanyol és magyar résztvevőket bársony jeno professzor, a magyar nőgyógyász társaság elnöke üdvözölte, majd dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes kívánt eredményes munkát a hazánkban első ízben megrendezett nemzetközi nőgyógyászati konferenciának. utána cholnoky lászló, a pécsi orvostudományi egyetem rektora üdvözölte a vendégeket.

a délutáni plenáris ülésen dr. lajos lászló egyetemi tanár, a pécsi szülészeti klinika igazgatója tartott vitaindító előadást a hypophysis és a placenta endokrin kapcsolata, a lepényi hormonreguláció problémája, címmel. ehhez a főtémához az első napon hazai és külföldi kutatók kilenc előadása kapcsolódott.

a négynapos konferencián összesen 120 előadást tartanak. a továbbiakban két szekcióban üléseznek: egyik szekcióban a főtémához kapcsolódó, a másik szekcióban pedig a szabadon választott témájú előadásokra kerül sor. /mti/

--

bb 54. halált okozott a szabálytalanul előző gépkocsivezető

vid fm/n szb fm

1962. szeptember 5.

krémer tamás leányvári lakos - sid jános ugyancsak leányvári lakos személygépkocsijával - az esztergom és pilismarót közötti úton szabálytalanul akart előzni, és elgázolta a vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpárost. a motorkerékpár vezetőjét, piotrik istván pilismaróti lakost kórházba szállították, ahol belehalt sérüléseibe, és a póttutasként vele utazó felesége is életveszélyesen megsérült. krémer tamást a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

--

17.10/a

35 -

Rk

bb 55. ujonnan nemesített szőlőfajták kerülnek köztermesztésre -
évente egymillió újfajta szőlővesszőt kapnak a nagyüzemi gazdaságok

t cs/hmé-Lm ká

1962. szeptember 5.

az európa-szerte híres magyar csemegeszőlő nemesítésének és elszaporításának problémáit tárgyalták meg szerdán kecskeméten, a szőlészeti kutatóintézet laki-telepi szaporító telepén a kutatók és a gyakorlati szakemberek. katona józsef, a szőlészeti kutatóintézet igazgatója megnyitó beszédében ismertette a magyar csemegeszőlőnemesítés és szaporítás helyzetét és a soronkövetkező legfontosabb feladatokat. külön köszöntötte a szőlőnemesítés ma is élő uttörőjét, a 78 éves kocsis pált, munkásságának 50. évfordulója alkalmából. dr. szegedi sándor, a szőlészeti kutatóintézet mathiász-telepének vezetője vitaindító előadásában elmondotta, hogy a mathiász-telepen 520 csemegeszőlőfajtát használtak fel a nemesítésnél. a legutóbbi években jól bevált fajták közül 12 mathiász, négy kocsis pál és öt, ugynevezett gyűjteményes fajta került ki tömeges elszaporításra. jelenleg 40 hektár területű törzstelepük van, ahonnan szaporítóanyaggal látják majd el a szőlőtermelő gazdákat. egy-egy hektárról 15 hektárra elegendő szaporító anyagot adnak évenként.

1954-ben a korábbinál sokkal gyorsabb módszert vezettek be, az ugynevezett rügydugványozást, amellyel a legjobb fajták elszaporításánál tízszer gyorsabb eredményt értek el, amellett a rügydugványok gyökerező képességére erősebb, mint a szokványos módon termesztett szaporító anyagoké. jelenleg csaknem ezer négyzetméter alapterületű, nagyjából napsütéses üvegházban nevelik rügydugványos módszerrel a kiváló csemegeszőlő-fajtákat. a legutóbbi őszi-tavaszi telepítési időnyben kereken egymillió nemesített szaporítóanyagot adtak át a környékbeli nagyüzemi gazdaságoknak.

további nemesítési céljuk, hogy generatív keresztezéssel olyan fajtasorozatot állítsanak elő, amely az egész szőlőérségi időszakot kitölti majd. ezt a sorozatot a már ismerteknél kedvezőbb tulajdonságú fajtákból állítják össze. a telep kutatói tervbe vették a nagybogyóju magvatlan fajták előállítását is. az eddigi kísérletek csabagyöngyénél a legjobb eredménnyel bíztatnak.

az országos csemegeszőlőtermesztési tanácskozás részvevői ezután megtekintették a mathiász-telep fajtagyűjteményét, ahol a telep vezetői csemegeszőlő-bemutatót rendeztek./mti/

-. -

17.55/a

- 36 -

PKA

bb 57. szovjet államférfiak táviratai magyar államférfiaknak

tm-Lm cz

1962. szeptember 5.

n.sz. hruscsov, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának első titkára, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke és l.i. brezsnyev, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke táviratban mondtak köszönetet dobi istvánnak és kádár jánosnak azon jókívánságaikért, amelyeket a.g. nyikolajev és p.r. popovics világraszóló ürrepülési sikere alkalmából kifejeztek.

a.gromiko, a szovjetunió külügyminisztere ugyancsak köszöntőtáviratot küldött péter jános külügyminiszternek./mtiö

-. -

bb 58. kínai küldöttség érkezett hazánkba filmforgalmazási szerződés aláírására

i vt/tr-Lm cz

1962. szeptember 5.

az 1962. évi magyar-kínai kulturális egyezmény alapján hung csang-nak, a kínai filmforgalmazási vállalat igazgató helyettesének vezetésével delegáció érkezett hazánkba a kínai népköztársaságból. a küldöttség látogatásának célja, hogy filmforgalmazási szerződést írjon alá a magyar népköztársasággal./mti/

-. -

bb 56. móricz zsigmond halálának 20. évfordulója alkalmából

sr szb - cz

1962. szeptember 5.

a hazafias népfront 11. kerületi szervezete szeptember 8-án, szombaton délután 12 órakor megkoszorúzza az írónak a móricz zsigmond körtér és a karinthy frigyos utca sarkán levő emléktábláját. az ünnepi beszédet szakasits antal mondja./mti/

-. -

18.00/a

- 37 -

PKA

bb 59. bolgár kiállítás nyílt szolnokon

vid gg-lm cz

1962. szeptember 5.

bulgária felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából szerdán kiállítás nyílt szolnokon a hazafias népfrent megyei bizottsága és a helyőrségi klub rendezésében. a kiállítás több mint hatvan képen szemlélteti a bolgár népköztársaság felszabadulás utáni fejlődését. /mti/

-. -

bb 61. időjárásjelentés

hmé szb

1962. szeptember 5.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 5-én, szerdán este 19 órakor:

felhős, szeles idő esővel

várható időjárás csütörtökön estig: felhős idő, több helyen esővel, zivattal, élénk nyugat-délnyugati szél, a nappali felmelegedés keleten is csökken.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 18-23 fok között. /mti/

-. -

bb 60. svéd építészeti kiállítás nyílt a magyar építőművészek szövetségének székházában

k sb/tr szb

1962. szeptember 5.

a magyar építőművészek szövetsége kiállítást rendezett az új svéd építészetéről. a szövetség székházának nagytermében több mint 60 fénykép és tervrajz mutatja be az utóbbi években felépített modern svédországi lakóházakat, üzemekeket és nagy középületeket. a bemutatót szerdán délután nyitotta meg major máté, a magyar építőművészek szövetségének elnöke. a kiállításon megjelent dr. trautmán rezső építésügyi miniszter, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, pataki jános, a kki főtitkára, valamint az építésügyi minisztérium, a magyar építőművészek szövetségének és a budapesti diplomáciai testületeknek több képviselője. a megnyitó ünnepségen résztvett carl kjellberg, a svéd királyság budapesti követségének ideiglenes ügyvivője és báró sigvard kruuse de verchon svédország budapesti követségének titkára, valamint marten larsson, jan strömdahl, a svéd építészek szövetségének küldöttei.

a kiállítást délelőtt 10 órától délután 6 óráig szeptember 19-ig minden nap megtekinthetik az érdeklődők. pénteken délután marten larsson előadást tart a bemutató látogatóinak a modern stockholmról és a mai svéd építészetéről. a magyar és a svéd építész szövetség megállapodása alapján a budapesti bemutató viszonzásaként a jövő év elején stockholmban rendeznek majd kiállítást a korszerű magyar építészetéről. /mti/

-. -

19.10/a

- 38 -

bb 62. szovjet mezőgazdasági szakemberek látogatásai

t mszbt szb -cz

1962. szeptember 5.

a magyar-szovjet baráti társaság vendégeként hazánkban tartózkodó v.t. makarov, a mezőgazdasági tudományok doktora, a moszkvai lomonosov egyetem ~~mezőgazdasági tanszék~~ tanszékvezető professzora és v.m. makarov, a moszkva közelében levő lenin köbhoz elnöke szerdán meglátogatta a gödöllői agrártudományi egyetemet. a kedves vendégeket dr. magyar andrás rektor és az egyetem más vezetői fogadták s tájékoztatták őket az intézmény tevékenységéről. ez alkalommal v.t. makarov professzor - felkérésnek eleget téve - nagyszámu hallgatószám előtt élénk tetszéssel fogadott előadást tartott.

délután rónai sándor, az országgyűlés elnöke, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke fogadta a szovjet vendégeket. a fogadáson jelen volt kristóf istván, a magyar-szovjet baráti társaság főtitkára is. a szívélyes, baráti légkörben lefolyt beszélgetés után a vendégek megtekintették a parlamentet. /mti/

-. -

bb 63. művész-munkás baráti találkozó békéscsabán

vid tr szb

1962. szeptember 5.

hazánk egyik legnagyobb téglagyárában, békéscsabán a munkások kívánságára nagyszabásu művész-munkás találkozót rendeztek szerdán este. a gyár kulturtermében csaknem 400 téglagyári munkás és barnevál-i dolgozó találkozott a békéscsabai jókai színház művészeivel. a társulat új tagjai bemutatkoztak a munkásoknak. a művészek kedves műsorral szórakoztatták a jelenlevőket. kaszai pál színházigazgató ismertette az új évad tervét. ezután még sokáig együtt maradtak a munkások és művészek, s barátságosan elbeszélgettek egymás életéről, munkájáról. /mti/

-. -

19.50/a

- 39 -

bb 64. fogadás a nemzetközi matematika oktatási tanácskozás
részvevőinek tiszteletére

k vt/tr szb 1962. szeptember 5.

Szerdán este a városligeti Gundel étteremben dr. Jóboru
magda, az UNESCO magyar nemzeti bizottságának elnöke fogadást
adott a nemzetközi középiskolai matematika oktatási tanács-
kozás részvevőinek tiszteletére. A fogadáson résztvettek tudó-
mányos és társadalmi életünk ismert személyiségei. Ott voltak
a külügyminisztérium képviselői is. /mti/

-40-

ka

ka

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 150-400, 360-100

A szerkesztést és kiadást a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i k i a d á s

1962. szeptember 6.

bb 1. az év hátralevő részében is sok új létesítménnyel, beruházással
gazdagodik Budapest

i zs/tm-lm sr 1962. szeptember 6.

a budapesti tanácsok az őszi-téli hónapokban sem pihennek:

folytatják a kerületfejlesztési tervek végrehajtását s számos új
létesítményt, a közszolgáltatásokat javító beruházást nyitnak meg,
adnak át rendeltetésének. A 16. kerületben például már az idén
megkezdik a rendelőintézet új szakorvosi rendelőintézetben, angyal-
földön pedig a Róbert Károly köruti kórházban 120 ágygal bővítik
a belgyógyászati és ideggyógyászati osztályt. Új intézményekkel
gazdagodik a szociális gondozók hálózata is: a mező imre uton
és Zugligetben szépen berendezett szociális otthon nyitnak meg.

az év végéig a közlekedés javításának tervei közül is
jónéhányat valóra váltanak. Egyebek között újabb csuklós jármű-
veket állítanak forgalomba, s csuklós buszok szállítják majd a
17-es, a 61-es és a 62-es vonalak utasait. Üzembehelyezik a
Pongrácz uti trolibusz-garázst és befejezik a római parton a
nánási ut korszerűsítését.

a tanácsok őszi programjában szerepel ezen kívül több
jelentős városrendezési munka folytatása, illetve befejezése. A
belvárosban a Deák Ferenc utcában az 5. kerület legmagasabb -
9 emeletes - házát építik; folytatják Pesterzsébet új városköz-
pontjának kialakítását, a 17. kerületben pedig a kerület lakóinak
régóta kívánsága teljesül: megnyitják az új művelődési otthont. A
közelbi hetekben hozzálátnak az építők a 11. kerület új 100 személyes
óvodájának építéséhez, s megkezdik a 20. kerületben egy 75 személyes
óvoda és 40 személyes bölcsőde alapozását. /mti/

--

bb 3. olcsóbb lett a telefonbeszélgetés Magyarország és Brazília
között

i kf/kf-lm vg 1962. szeptember 6.

a Magyarország és Brazília közötti távbeszélőforgalomban
megszüntették az eddigi két díjvezetést, s most egységes, olcsóbb
beszélgetési díj lépett életbe. az új tarifa szerint a három per-
ces beszélgetés díja - 46,60, illetve 52,60 aranyfrank helyett -
egységesen 40 aranyfrank. /mti/

--

-1-

ka